

คู่มือปฏิบัติงานหลัก

เรื่อง การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่
และขอปรับปรุงหลักสูตร

นางกชพรรณ เขมแก้วกุล

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานหลักเล่มนี้จัดทำตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องมาตรฐานตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเส้นทางการทำงานหลักตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ โดยระบุขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร โดยคู่มือปฏิบัติงานหลักมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ มีคู่มือไว้ใช้ในการปฏิบัติงาน และเป็นคู่มือที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานใหม่สามารถศึกษางานได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานหลักเกี่ยวกับการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตรเดิมของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบขั้นตอน วิธีปฏิบัติงาน รวมทั้งประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรในคณะครุศาสตร์ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องเมื่อมีการเปลี่ยนหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง เพราะการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร เป็นงานที่ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็วและยังช่วยให้การบริหารงานมีระบบ

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณ เจ้าของหนังสือ ตำรา เอกสาร คู่มือวิชาการต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาและอ้างอิง ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ คณบดี รองคณบดี คณะครุศาสตร์ รวมถึงเพื่อนร่วมงานทุกคนเป็นอย่างยิ่ง ที่สนับสนุนและคอยเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้ความรู้ และการแนะนำที่มีประโยชน์ด้วยดีตลอดมา เป็นกำลังใจส่งผลให้คู่มือปฏิบัติงานหลักเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กชพรรณ เขมแก้วกุล

นักวิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

กันยายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	
สารบัญตาราง	
ส่วนที่ ๑	
บริบทของคณะครุศาสตร์	๑
๑. ประวัติและความเป็นมาโดยย่อ.....	๑
๒. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ.....	๒
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	๒
๔. อัตลักษณ์บัณฑิต เอกลักษณ์ หรือวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย.....	๓
๕. ตราสัญลักษณ์ คณะครุศาสตร์.....	๔
๖. โครงสร้างขององค์กรและโครงการสร้างการบริหาร.....	๕
๗. โครงสร้างภายในองค์กร.....	๖
ส่วนที่ ๒	
หลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
๑.หลักเกณฑ์ กฎหมาย/ระเบียบ/ประกาศ.....	๑๑
๒.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	๑๖
๓. สัญลักษณ์เบื้องต้นในการเขียน Flow Chart การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และขอปรับปรุงหลักสูตร.....	๑๘
ขั้นตอนการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และขอปรับปรุงหลักสูตร Flow Chart.....	๑๙
กิจกรรม/แผนปฏิบัติงานการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่	๒๕
ขั้นตอนที่ ๑ การขออนุมัติโครงการในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อบรรจุเข้าแผนพัฒนา หลักสูตร.....	๒๕
ของคณะ	
ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินงานขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ (ขั้นตอน).....	๒๕
ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ.....	๒๖
ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย.....	๒๗
ขั้นตอนที่ ๕ การขออนุมัติหลักสูตรใหม่.....	๒๗
ขั้นตอนที่ ๖ การขอความเห็นชอบจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.).....	๒๘
กิจกรรม/แผนปฏิบัติงานการขอปรับปรุงหลักสูตร	๓๖
ขั้นตอนที่ ๑ การขออนุมัติโครงการในการขอปรับปรุงหลักสูตรเพื่อบรรจุเข้าแผนพัฒนาหลักสูตรของคณะฯ....	๓๗
ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินงานขอปรับปรุงหลักสูตร (ขั้นตอน).....	๓๘
ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ.....	๓๘
ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย.....	๓๙
ขั้นตอนที่ ๕ การขออนุมัติหลักสูตรปรับปรุง.....	๓๙
ขั้นตอนที่ ๖ การขอความเห็นชอบจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.).....	๔๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนการดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)	๔๒
หลักเกณฑ์การเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) ภายใต้โครงสร้างเดิม.....	๔๓
๑. ปรับปรุงระดับรายวิชา.....	๔๓
๒. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	๔๓
เทคนิคการปฏิบัติงาน.....	๕๔
การติดตามการดำเนินการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร.....	๖๐
การประเมินผลในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร.....	๖๐
ปัญหาแนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา การขอเปิด พัฒนา	
หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร.....	๖๑
ข้อเสนอแนะเพื่อการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร.....	๖๑
ภาคผนวก	
- ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เรื่องหลักการและวิธีการจัดทำรายละเอียดหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๙	๖๓
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี ๒๕๖๔.....	๖๖
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ๒๕๖๑.....	๗๙
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๙๗
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘..	๑๐๗
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘.....	๑๒๐
- หนังสือที่ ศธ ๐๕๐๖(๑)/ว๑๒๒๘ เรื่องส่งคืนหลักสูตรเพื่อจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบ พิจารณาคำขอคัดค้านของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO)	๑๒๖
- หนังสือ อว.๐๒๒๔.๑/ว๑๒๐๙ เรื่องการจัดทำข้อมูลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.๐๘) เข้าสู่ระบบ พิจารณาคำขอคัดค้านของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา(CHE Curriculum Online : CHECO)	๑๒๘
- ประกาศสภามหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายเร่งด่วนด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร.....	๑๒๙
- ประวัติผู้เขียน.....	๑๓๒
- บรรณานุกรม.....	๑๓๒

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนผังที่ ๑	QT Model.....	๒
แผนผังที่ ๒	ตราสัญลักษณ์ คณะครุศาสตร์.....	๔
แผนผังที่ ๓	โครงสร้างขององค์กรและโครงสร้างการบริหารงาน.....	๕
แผนผังที่ ๔	โครงสร้างภายในสำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบการแบ่งส่วนราชการ.....	๖
แผนผังที่ ๕	กระบวนการจัดทำเอกสารการขออนุมัติโครงการในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่.....	๑๙
แผนผังที่ ๖	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์.....	๒๐
แผนผังที่ ๗	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์.....	๒๑
แผนผังที่ ๘	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร.....	๒๒
แผนผังที่ ๙	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ/สภามหาวิทยาลัย.....	๒๓
แผนผังที่ ๑๐	กระบวนการจัดทำ(ร่าง) มคอ.๒ เพื่อเสนอต่อ กระทรวงการอุดมศึกษาวิจัย และนวัตกรรม (อว.)	๒๔
แผนผังที่ ๑๑	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร.....	๒๙
แผนผังที่ ๑๒	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์	๓๐
แผนผังที่ ๑๓	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์.....	๓๑
แผนผังที่ ๑๔	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ กลั่นกรองหลักสูตร.....	๓๒
แผนผังที่ ๑๕	กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ กลั่นกรองหลักสูตร	๓๓
แผนผังที่ ๑๖	กระบวนการจัดทำ(ร่าง) มคอ.๒ เพื่อเสนอต่อ กระทรวงการอุดมศึกษาวิจัย และนวัตกรรม (อว.)	๓๔
แผนผังที่ ๑๗	ตัวอย่างบันทึก การขอนำหลักสูตรเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการ	๔๐
แผนผังที่ ๑๘	ขั้นตอนการดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)	๔๑
แผนผังที่ ๑๙	ตัวอย่างบันทึกข้อความ (เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาออก).....	๔๔
แผนผังที่ ๒๐	ตัวอย่างการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) (เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาออก).....	๕๒

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
แผนผังที่ ๒๑	กำหนดแผนปฏิบัติงานและกลยุทธ์..... ๕๔
แผนผังที่ ๒๒	ขั้นตอนการเสนอคณะกรรมการ..... ๕๗
แผนผังที่ ๒๓	แสดงเว็บไซต์กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง..... ๕๘

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	สัญลักษณ์เบื้องต้นในการเขียน Flow Chart..... ๑๘

ส่วนที่ ๑ บริบทของคณะครุศาสตร์

๑. ประวัติความเป็นมาโดยย่อ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เปลี่ยนสถานภาพจากการเป็นหมวดวิชาการศึกษาของวิทยาลัยครูลำปาง ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๔ และเริ่มเปิดทำการจัดการเรียนการสอน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เริ่มเปิดสอนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) จนกระทั่ง มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘” วิทยาลัยครูลำปาง จึงได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๑ และหมวดวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นคณะวิชาครุศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เมื่อมีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูลำปาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓” มีการประสานการดำเนินงานร่วมกับวิทยาลัยครูอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๘ ทำให้คณะครุศาสตร์เป็นองค์กรหนึ่งในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือตอนบน “สหวิทยาลัยล้านนา” วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานนามวิทยาลัยครูใหม่ว่า “สถาบันราชภัฏ” และหลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน อาทิ มีการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และในปีการศึกษา ๒๕๔๓ คณะครุศาสตร์จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพครู และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ภาคนอกเวลา

วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศจัดตั้งสถาบันราชภัฏให้เป็นมหาวิทยาลัย มีผลให้สถาบันราชภัฏลำปางเปลี่ยนสถานภาพเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง” และคณะครุศาสตร์ได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารจัดการ และภาระงานของบุคลากรให้สอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติตามที่ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗”

ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตในระดับปริญญาตรี ๘ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว สาขาวิชาการประถมศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาการสอนภาษาจีน หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ๑ หลักสูตร และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตในระดับปริญญาโท ๔ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยและการประเมิน นอกจากนี้คณะครุศาสตร์ยังรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตร่วมกับ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยสาขาวิชาที่รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาในระดับปริญญาตรีจำนวน ๕ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ทั่วไป) สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาชีววิทยา และ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาที่รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาในระดับปริญญาตรี

๑ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาที่รับผิดชอบร่วมกับคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์

๒. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ

ปรัชญา ครูเป็นพลังพัฒนาชาติ ครูศาสตร์เป็นพลังพัฒนาครู

วิสัยทัศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม การศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพสู่ท้องถิ่นและสังคมอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

- ๑) ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณความเป็นครูและสมรรถนะทางวิชาชีพ
- ๒) วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสังคมอย่างยั่งยืน
- ๓) บริการวิชาการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๔) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สร้างความตระหนักและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๕) บริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม

๓. คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์

คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนผังที่ ๑ QT Model

ที่มา : แผนพัฒนาคุณภาพคณะครุศาสตร์ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มุ่งบ่มเพาะนักศึกษาครู ตามคุณลักษณะบัณฑิต อันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ใน “QT Model” จนเป็นครูที่มีคุณภาพ (Qualified Teacher) มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ครูผู้มีจิตวิญญาณ หมายถึง ผู้มีจิตสำนึกตามกรอบคุณธรรมจริยธรรมที่แสดงออกเป็น คุณลักษณะที่น่าชื่นชม เป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติหน้าที่ครู ประกอบด้วยลักษณะ ๕ ประการ คือ

- ๑) รัก ศรัทธา และภูมิใจในวิชาชีพครู
- ๒) มีทัศนคติเชิงบวก
- ๓) เป็นแบบอย่างที่ดี
- ๔) มีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น
- ๕) มีความกล้าหาญทางจริยธรรม

๒. ครูผู้ตื่นรู้ หมายถึง ผู้ที่ตื่นตัว ตระหนักรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดยืดหยุ่น และมีวิจรรย์ญาณ สามารถนำความคิดออกมาใช้ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่าง เหมาะสม ประกอบด้วยลักษณะ ๕ ประการ คือ

- ๑) รู้จักและเข้าใจตนเอง ผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม
- ๒) มีความฉลาดทางอารมณ์
- ๓) แสวงหาและกลั่นกรองความรู้
- ๔) ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม
- ๕) ปฏิบัติหน้าที่โดยรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

๓. ครูนวัตกรรม หมายถึง ผู้ริเริ่ม ประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงานทางการศึกษาที่เป็นนวัตกรรม (เทคนิค วิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ ผลงาน ฯลฯ) ที่มีประโยชน์ มีคุณค่า เหมาะสมต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม ประกอบด้วยลักษณะ ๕ ประการ คือ

- ๑) คิดแก้ปัญหา
- ๒) คิดสร้างสรรค์
- ๓) มีทักษะการใช้เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรม
- ๔) มีทักษะการสื่อสารและปฏิบัติสัมพันธ์
- ๕) สร้างเครือข่ายความรู้

๔. อัตลักษณ์บัณฑิต เอกลักษณ์หรือวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

อัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ได้กำหนดอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยคือ “บัณฑิตจิตอาสา”

จุดเน้น จุดเด่น

คณะครุศาสตร์ได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ของคณะครุศาสตร์ที่วางไว้ โดยสนับสนุนปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ซึ่งสะท้อนจุดเน้นจุดเด่นคือ การให้บริการวิชาการแก่ท้องถิ่น ทั้งนี้ได้มีการให้บริการวิชาการที่มุ่งยกระดับการศึกษาและพัฒนาครู

๕. ตราสัญลักษณ์ คณะครุศาสตร์

แผนผังที่ ๒ ตราสัญลักษณ์ คณะครุศาสตร์

ที่มา : คณะครุศาสตร์

ดอกกาสะลองสีม่วงขาว : ดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นสีม่วงขาวซึ่งสีดังกล่าวเป็นสีประจำของคณะครุศาสตร์

แสงเทียน : ครูคือผู้นำแสงสว่างทางปัญญา

ท้องถิ่นและสังคม : คณะครุศาสตร์ผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพเพื่อท้องถิ่นและสังคม

เส้นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ : การพัฒนาบัณฑิตให้รู้และเท่าทันในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษา เส้นวงจรอิเล็กทรอนิกส์มีจำนวน ๑๓ เส้น ซึ่งหมายถึงคณะครุศาสตร์ มี ๕ สาขาวิชาหลัก และยังมีอีก ๘ สาขาวิชาร่วม

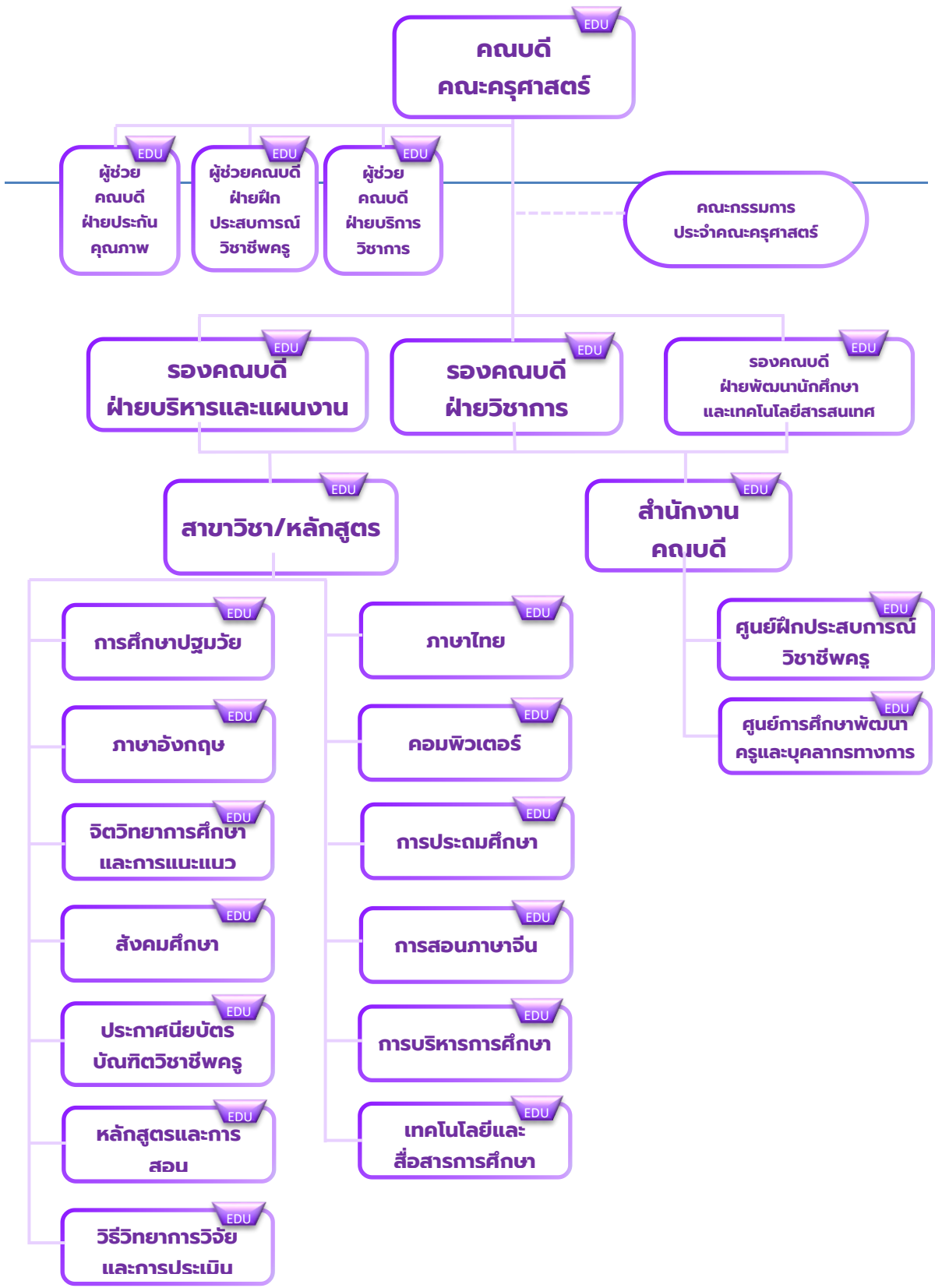

ม่วง : สีประจำคณะครุศาสตร์

ทอง : ความเจริญรุ่งเรืองทางปัญญา

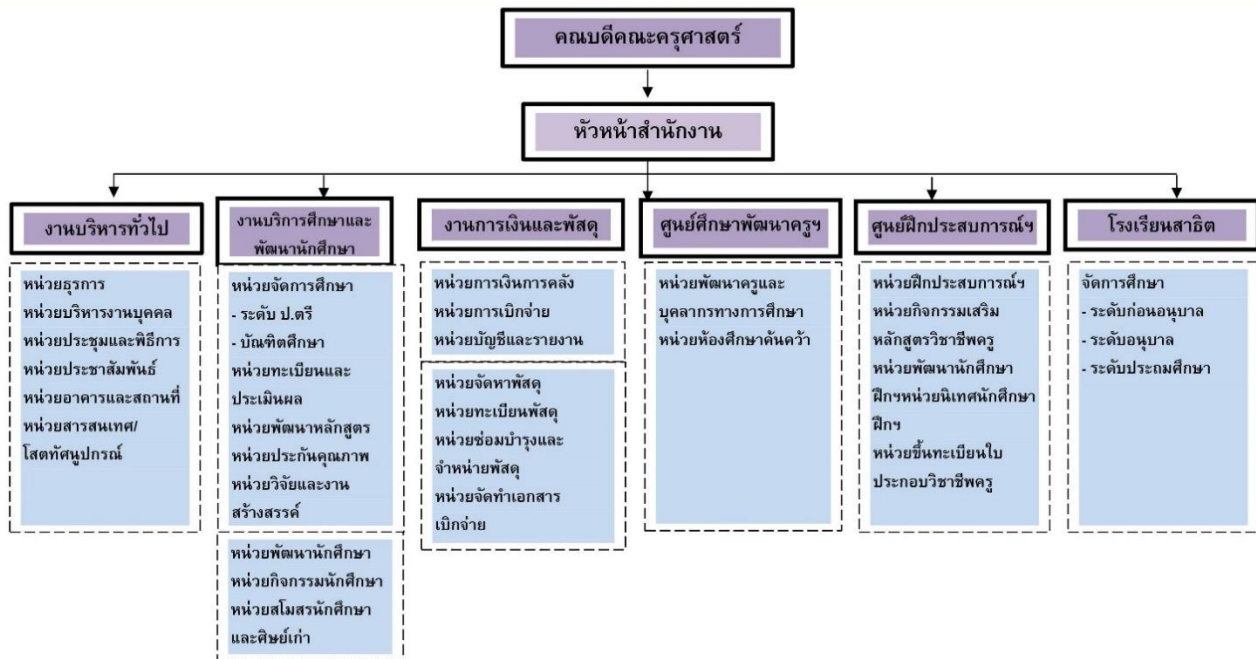
๖. โครงสร้างขององค์กรและโครงสร้างการบริหารงาน

แผนผังที่ ๓ โครงสร้างขององค์กรและโครงสร้างการบริหารงาน
ที่มา : สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

๗. โครงสร้างภายในองค์กร

โครงสร้างสำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง

แผนผังที่ ๔ โครงสร้างภายในสำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบการแบ่งส่วนราชการ

ที่มา : สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

ภาระหน้าที่ของสำนักงานคณบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปางได้ประกาศแบ่งส่วนราชการ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ข้อ ๓ ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง เรื่องการแบ่งส่วนราชการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง (ฉบับที่ ๒) สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

๑) **งานบริหารทั่วไป** มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์หรือวิจัยเพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานสารบรรณ งานประชุมและเลขานุการ งานบุคลากรและสวัสดิการ งานอาคารสถานที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อำนวยความสะดวกให้มองเห็น คำปรึกษา และข้อเสนอแนะหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒) **งานบริการการศึกษาและพัฒนานักศึกษา** มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา งานจัดการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานวิจัย งานห้องสมุด งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา งานวิจัยและความประพฤติและงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อำนวยความสะดวกให้มองเห็น คำปรึกษาข้อเสนอแนะหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓) **งานการเงินและพัสดุ** มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์หรือสังเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานจัดหาพัสดุ งานจัดทำเอกสารพัสดุในระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย รับ - ส่ง หนังสือ จัดทำและจัดเก็บหนังสืองานพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบควบคุมและจำหน่ายพัสดุและงานกองทุนคณะครุศาสตร์ อำนวยความสะดวกให้ความเห็น คำปรึกษา ข้อเสนอแนะหรือแก้ไข้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔) **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา** มีหน้าที่

(๑) เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกทั้งแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การสอน ตลอดจนเป็นแหล่งพัฒนาแบบผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติและการบริหารอย่างสมดุลระหว่างนักวิชาการ ครู อาจารย์ นักศึกษา และประชาชน

(๒) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน อำนวยความสะดวก และให้บริการทางวิชาการ ฝึกอบรมทุกประเภททั้งในและนอกหน่วยงานตามเป้าหมายของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๓) เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการพัฒนาภารกิจทางการศึกษาและการเรียนรู้ของท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาชุมชนในฐานะและบทบาทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๔) เพื่อเป็นหน่วยงานศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ติดตามผลตรวจสอบและประเมินเพื่อให้ได้มาตรฐานวิชาชีพครูแต่ละสถานศึกษา

(๕) เพื่อเป็นหน่วยงานในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

(๖) เพื่อเป็นเครือข่ายการพัฒนาการเรียนการสอน

ขอบข่ายการทำงาน

๑) การพัฒนานักศึกษาคูการศึกษาระดับพื้นฐานระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี
หลักสูตร ๕ ปี มุ่งสู่การเป็นครูมืออาชีพ

๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

๓) การศึกษาและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

๔) การพัฒนาผู้บริหารประจำการให้ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตการบริหารการศึกษา

๕) การพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา

๖) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ของจังหวัดลำปาง

๗) การพัฒนาครูมุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน (จังหวัดลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และจังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจ)

๘) การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน (จังหวัดลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และจังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจ)

๙) เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนของครู (จังหวัดลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และจังหวัดอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่าย)

๑๐) เครือข่ายพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร(จังหวัดลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และจังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจ)

๑๑) เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนวิถิพุทธทั่วประเทศ

๕) ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีหน้าที่

กำหนดให้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาที่เปิดสอนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและผ่านการประเมินคุณภาพสถานศึกษาเรียบร้อยแล้ว

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษานำองค์ความรู้ด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างกลมกลืนและมีประสิทธิภาพ

(๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างคณะครู ผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครองในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(๓) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างแท้จริง ตลอดจนทักษะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา โดยใช้เหตุผล

(๕) ปลูกฝังการมีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม

(๖) อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาจะต้องยึดเนื้อหาสาระละเอียดของรายวิชาการฝึกปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานทุกด้าน

(๗) การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะกระทำโดยอาจารย์นิเทศก์จากสาขาวิชาครูที่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษาที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยจะประเมินผลตั้งแต่ขั้นตอนการปฐมนิเทศการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานที่ฝึกประสบการณ์ การทำกิจกรรมในชั้นเรียน การสัมมนา การปัจฉิมนิเทศและการส่งงาน

(๘) การประเมินผลฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะอาศัยข้อมูลจากอาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษาที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาเป็นเกณฑ์ตัดสิน

(๙) นักศึกษาจะต้องมีชั่วโมงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๘ - ๑๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยจะต้องสอนในรายวิชาเอกไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

(๑๐) ครูที่เลี้ยงจะต้องเป็นครูประจำการในสถานศึกษา และต้องเป็นคนละคนกับครูที่เลี้ยงของรุ่นพี่ที่ฝึกปฏิบัติการสอน

(๑๑) หลังเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาจะต้องกลับมาร่วมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ที่ได้รับ

๖) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

(๑) เป็นแหล่งวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน

(๒) เป็นโรงเรียนต้นแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

(๓) เป็นแหล่งศึกษา พัฒนาหลักสูตร และสาธิตการใช้หลักสูตร การเรียนการสอนนวัตกรรมทางการศึกษา การวัดและประเมินผลผู้เรียน

(๔) เป็นสถานที่ปฏิบัติงานด้านฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์และคณะอื่น ๆ

(๕) เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหารโรงเรียน

(๖) บริการด้านการศึกษาแก่บุตรของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ชุมชนและท้องถิ่น

(๗) ส่งเสริม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิชาการศึกษาระดับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสายงานวิชาการศึกษา ดังนี้

๑) ลักษณะงานโดยทั่วไป

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานทางวิชาการการศึกษา ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย และพัฒนาหลักสูตร โปรแกรมการสอน กระบวนการสอน และวิธีการสอนทุกระดับการศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของทางสถาบันอุดมศึกษา การวัดผลประเมินผล การศึกษา การพัฒนานิสิตนักศึกษา การบริการและสวัสดิการนักศึกษา การให้บริการทางวิชาการ การทำนุ ศิลปวัฒนธรรม การประกันคุณภาพการศึกษา การปรับปรุงมาตรฐานของการศึกษา การจัดการความรู้ และการจัดและควบคุมพิพิธภัณฑสถานศึกษา การบริการและส่งเสริมการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา การจัดเก็บและวิเคราะห์ ข้อมูลสถิติทางการศึกษา การวางแผนการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา การส่งเสริม และเผยแพร่การศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมาย

ชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่งมีดังนี้

นักวิชาการศึกษา ระดับเชี่ยวชาญ

นักวิชาการศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษา ระดับชำนาญการ

นักวิชาการศึกษา ระดับปฏิบัติการ

๒) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

งานบริการการศึกษาและพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา งานจัดการเรียน การสอน งานวัดและประเมินผล งานวิจัย งานห้องสมุด งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา งานกิจกรรม นักศึกษา งานวิจัยและความประพฤติและงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกให้ความเห็น คำปรึกษา ข้อเสนอแนะหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดจาก การปฏิบัติงานดังกล่าวให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

งานในความรับผิดชอบ

งานวิชาการ

(๑) ตรวจสอบแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรของแต่ละหลักสูตรทุกปีการศึกษา

(๒) จัดอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษ

(๓) จัดทำคำสั่ง ตารางคุมสอนนักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษ

(๔) รับ - ส่งผลการเรียนนักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษ

(๕) ยืนยันส่งผลการเรียนในระบบออนไลน์

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการขอเทียบโอนรายวิชา

(๗) จัดโครงการในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

จัดทำรายละเอียด และแบบเสนอโครงการ ทำบันทึกขอเชิญประชุม จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินงาน และหนังสือเชิญวิทยากร

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่

กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของกระบวนวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา

(๙) กำกับดูแลตารางการใช้ห้องเรียนแต่ละภาคการศึกษา

(๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการโรเนียวข้อสอบในแต่ละภาคการศึกษา

(๑๑) ดำเนินการ ร่าง พิมพ์ หนังสือราชการ และหนังสือตอบกลับ ไปยังหน่วยงาน ภายในและหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ พร้อมทั้งตรวจทาน

(๑๒) ตรวจสอบเอกสารเบิกเงินค่าตอบแทนการสอนเกินภาระงานนักศึกษาภาคปกติ

(๑๓) ดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ด้านพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร

งานด้านหลักสูตร

(๑) ประสานงานการดำเนินการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ ขอปรับปรุงหลักสูตร
ขอปิดหลักสูตร

(๒) ประสานงานการขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลในหลักสูตร

(๓) การขอรับรองปริญญา

งานด้านพัฒนาอาจารย์

(๑) จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ประจำปี

(๒) จัดโครงการให้ความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงงานจัดการความรู้ของบุคลากรสายวิชาการและการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการแก่อาจารย์

(๓) งานอัตรากำลัง สายวิชาการและสายสนับสนุน

(๔) ทุนการศึกษา

งานด้านการบริการการศึกษา

ให้บริการ ชี้แจง และตอบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาและการบริการนักศึกษา แก่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่

งานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

ให้บริการเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน ได้แก่ การขอเพิ่ม - ถอนรายวิชา โดยมีแบบฟอร์ม การขอเพิ่ม - ถอนรายวิชา ให้กับนักศึกษา เพื่อให้การบริการ เพิ่มถอนรายวิชา ของนักศึกษา

งานประเมินการปฏิบัติราชการ

ให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้น ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ในการจัดทำแบบข้อตกลงภาระงานและพฤติกรรมปฏิบัติราชการ (Term of Reference : TOR) การเขียนรายงานผลการปฏิบัติราชการและการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐาน การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (IDP)

ส่วนที่ ๒ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. หลักเกณฑ์ กฎหมาย/ระเบียบ/ประกาศ

ในการปฏิบัติงานตามคู่มือการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร บุคคลที่มีความรับผิดชอบ และมีความเกี่ยวข้องในกระบวนการ และความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการ ประกอบด้วย

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแก่สาขาวิชาที่เสนอ อนุมัติขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.๐๘)

คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ มีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแก่สาขาวิชาที่ เสนออนุมัติขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.๐๘)

บุคลากรผู้รับผิดชอบงานหลักสูตรและผู้ปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมาย มีหน้าที่ตรวจสอบ เอกสารเสนอขอในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแก่สาขาวิชาที่เสนออนุมัติขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.๐๘) ประสานงานกับสาขาวิชาและ คณะกรรมการ เรื่องการนัดหมาย เวลา สถานที่ ในการประชุม เสนอความคิดเห็นจากการประชุมนำเสนอ รองคณบดีฝ่ายวิชาการจนถึงคณบดีพิจารณาสั่งการ จัดทำบันทึกส่งเอกสารประกอบการนำเสนอ คณะกรรมการ

บุคลากรผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงาน ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรและกฎหมาย/ระเบียบ/ประกาศ/หลักการที่เกี่ยวข้องโดยมีหน้าที่ต้องศึกษา วางแผน ประสานงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือสะท้อนให้เห็นข้อกำหนดสำคัญ การกำหนดขั้นตอนแนวทางการปฏิบัติ รายละเอียด และปฏิบัติให้เป็นไปตามคู่มือเป็นสำคัญ เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่และปรับปรุง หลักสูตรเดิม การเปิดสอนหลักสูตรและการปิดหลักสูตร

๑. ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เรื่องหลักการและวิธีการจัดทำรายละเอียดของ หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๙ ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ทุกคณะนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นกรอบสำคัญในการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังทุกระดับสาขาวิชา เพื่อให้ทุกสาขาวิชาใช้เป็นหลักและแนวทางในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตร กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต จัดการเรียนการสอนตลอดจนกระบวนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อ ๒ การพัฒนาหลักสูตรใหม่ หรือขอปรับปรุงหลักสูตรเดิม จะต้องดำเนินการตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องแนวทางการ บริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของ มหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพเทียบเคียงได้กับคุณภาพบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในระดับชาตินานาชาติ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประกันคุณภาพการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษา ระหว่างสถาบัน และประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เรื่อง นโยบายเร่งด่วนด้านการพัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๓ การเสนอขออนุมัติหลักสูตรใหม่ ให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการ โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ ให้หลักสูตรนำเสนอเอกสารแนวคิด (Concept paper) ตามแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม โดยเสนอผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ สาขาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย ตามลำดับ โดยให้มีสาระสำคัญครอบคลุมประเด็นดังนี้

(๑) ความสอดคล้องกับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของประเทศและมหาวิทยาลัย

(๒) ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

(๓) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรในลักษณะเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษาอื่น แผนการรับและจำนวนนักศึกษาคงอยู่ย้อนหลัง ๓ ปี

(๔) โครงสร้างหลักสูตร สมรรถนะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่สอดคล้องกับอาชีพ ตำแหน่งงาน จุดเด่นหรือความแตกต่างของหลักสูตร

(๕) ศักยภาพและความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๖) ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

(๗) ข้อมูลนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงระยะเวลา ๕ ปี การออกกลางคันของนักศึกษา กรณีขอปรับปรุงหลักสูตร

(๘) ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓.๒ เมื่อการเสนอขออนุมัติ หลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร โดยมีการรับฟังข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๓.๓ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้วพร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓.๔ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้วพร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะแล้วเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓.๕ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้วพร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแล้ว เสนอต่อสภาวิชาการเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓.๖ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้วพร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการแล้ว เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติหลักสูตร

๓.๗ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) เพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณา ตรวจสอบ และยืนยันข้อมูลหลักสูตรส่งให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร ภายใน ๗ วัน นับแต่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร (ตามหนังสือ ที่ ศช ๐๕๐๖(๑)/ว ๑๒๒๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ส่งคืนหลักสูตรเพื่อจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO)

๓.๘ มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้ว ให้องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เพื่อให้การรับรอง

ข้อ ๔ การเสนอขออนุมัติหลักสูตรปรับปรุง ให้คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรดำเนินการโดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ เสนอโครงการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้มหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการ พร้อมนำเสนอเอกสารแนวคิด (Concept paper) ตามแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม โดยให้มีสาระสำคัญครอบคลุมประเด็นดังนี้

(๑) ความสอดคล้องกับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของประเทศและมหาวิทยาลัย

(๒) ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

(๓) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรในลักษณะเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษาอื่น แผนการรับและจำนวนนักศึกษาคงอยู่ย้อนหลัง ๓ ปี

(๔) โครงสร้างหลักสูตร สมรรถนะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่สอดคล้องกับอาชีพ ตำแหน่งงาน จุดเด่นหรือความแตกต่างของหลักสูตร

(๕) ศักยภาพและความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๖) ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

(๗) ข้อมูลนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงระยะเวลา ๕ ปี การออกกลางคันของนักศึกษา กรณีขอปรับปรุงหลักสูตร

(๘) ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๔.๒ ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรตามกระบวนการและขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรโดยมีการรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๔.๓ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วพร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม

และแบบรายงานการแก้ไข มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อความเห็นชอบ

๔.๔ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการประจำคณะแล้วเสนอต่อคณะกรรมการกถันกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อความ เห็นชอบ

๔.๕ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบ รายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการกถันกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแล้ว เสนอต่อสภาวิชาการเพื่อความเห็นชอบ

๔.๖ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบ รายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบ จากสภาวิชาการแล้ว เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติหลักสูตร

๔.๗ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรดำเนินการจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบ พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) เพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณา ตรวจสอบ และยืนยันข้อมูลหลักสูตรส่งให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร ภายใน ๗ วัน นับแต่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร (ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๖(๑)/ว ๑๒๒๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ส่งคืนหลักสูตรเพื่อจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO)

๔.๘ กรณีที่หลักสูตรใดเกี่ยวข้องกับองค์วิชาชีพ ให้มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตร ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้วให้องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้การรับรอง

๒. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๔

หมวด ๑ ระบบการศึกษา

ข้อ ๖ ระบบการศึกษาเป็นแบบสะสมหน่วยกิตใช้ระบบทวิภาค ที่จัดการศึกษา ทั้งในและ นอกเวลาราชการ โดย ๑ ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา คือภาคการศึกษาที่ ๑ และภาค การศึกษาที่ ๒ โดย ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์มหาวิทยาลัยอาจจะเปิด การศึกษาภาคฤดูร้อนได้โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตตามสัดส่วนเทียบเคียงกับภาคการศึกษา ปกติ

ข้อ ๗ การคิดจำนวนหน่วยกิตกำหนดไว้ดังนี้

(ก) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาครายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือ ทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาภาคปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(ข) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงและศึกษา ด้วยตนเองไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาภาคปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(ค) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาภาคปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(ง) งานทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการกิจกรรมนั้น ๆ หรือไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๘ การจัดการศึกษาในรูปแบบอื่น มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบ หนึ่ง หรือผสมผสาน ดังนี้

(ก) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร และระยะเวลาการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(ข) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความ สนใจศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือ แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาให้เป็นไปตาม ประกาศของมหาวิทยาลัย

(ค) การศึกษาแบบผสมผสานทั้ง ๒ รูปแบบคือการศึกษาในระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยโดยให้เป็นไปตามประกาศหรือหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

(ง) การศึกษารูปแบบอื่น มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษา ในระบบอื่น ๆ เช่น ระบบ ชุติวิชา ระบบการสอนทางไกล ซึ่งต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับระบบในหลักสูตรนั้นให้ชัดเจน มีการกำหนด ระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่เทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยใช้รูปแบบหลักเกณฑ์ ให้จัดทำเป็น ประกาศของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย (คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง, ๒๕๖๕: หน้า ๘๓-๘๕)

หมวด ๒ หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๙ จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาการศึกษา กำหนดไว้ดังนี้

ให้จัดหลักสูตรระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้

(ก) หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษาระบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปี การศึกษาสำหรับการศึกษาระบบไม่เต็มเวลา

(ข) หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษาระบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปี การศึกษา สำหรับการศึกษาระบบไม่เต็มเวลา

(ค) หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษาระบบเต็มเวลา และไม่ เกิน ๑๘ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษาระบบไม่เต็มเวลา

(ง) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อย กว่า ๗๒ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๖ ปี การศึกษา สำหรับการศึกษาระบบไม่เต็มเวลา (คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ๒๕๖๕ : หน้า ๘๓- ๘๕)

๓. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
๔. การจัดการเรียนการสอนในหมวดรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๔) คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย เห็นชอบครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔
๕. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒
๖. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘
๗. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘
๘. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๙. ประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เรื่อง นโยบายเร่งด่วนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศ ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๕

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร คำนิยาม

อว. หมายถึง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.)

สภามหาวิทยาลัย หมายถึง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

สภาวิชาการ หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะกรรมการกลั่นกรอง หมายถึง คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง แต่งตั้งโดย
อธิการบดี

คณะกรรมการประจำคณะ หมายถึง คณะกรรมการประจำ คณะครุศาสตร์

สถาบัน หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะ หมายถึง คณะครุศาสตร์

องค์กรวิชาชีพ หมายถึง องค์กรตามกฎหมายที่กำกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการ
เรียนการสอนเพื่อการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา เช่นการรับรองมาตรฐานหลักสูตร การขึ้น
ทะเบียน การออกแบบใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพ

หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระกิจกรรมสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

หลักสูตรใหม่ หมายถึง หลักสูตรที่ไม่เคยเปิดสอนในระดับและสาขาวิชานั้นมาก่อนในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏลำปาง

หลักสูตรปรับปรุง หมายถึง หลักสูตรเดิมที่มีการเปิดดำเนินการในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่
ครบรอบดำเนินการทศวรรษเวลา ๕ ปี ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

มคอ.๑ หมายถึง มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา หมายถึง กรอบที่กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้
ของบัณฑิตในแต่ละระดับการศึกษาสาขา/สาขาวิชาหนึ่งซึ่งจะกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตในสาขา/
สาขาวิชา ปริญญา และองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหา เท่าที่จำเป็นจะต้องมีในหลักสูตรสาขา/สาขาวิชาและระดับ
คุณวุฒินั้น ๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในสาขา/สาขาวิชา
และระดับคุณวุฒิเดียวกันจะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด ในขณะที่เดียวกันมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/

สาขาวิชาจะเปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันต่าง ๆ มีโอกาสบรรจุเนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม และตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน ซึ่งจะทำให้สถาบันต่าง ๆ สามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย แต่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในสาขา/สาขาวิชา และระดับคุณวุฒิเดียวกันที่เทียบเคียงกันได้ นอกจากนี้ มาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชา ยังได้กำหนดเงื่อนไข ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่สถาบันอุดมศึกษาต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้หลักประกันว่าหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสามารถบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มคอ.๑ เป็นแบบที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้คณะผู้เชี่ยวชาญใช้ในการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ สาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้น ๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิ สาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสมตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่า ตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิ ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน ทุกหลักสูตรมีรายละเอียดประกอบด้วย ๘ หมวด คือ

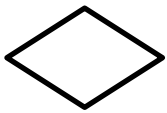

- หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร
- หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร
- หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล
- หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา
- หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์
- หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร
- หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

มคอ.๐๒ หมายถึง แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

ระบบรับทราบหลักสูตร (CHE Curriculum Online : CHECO) หมายถึง ระบบสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยนำส่งหลักสูตรที่ได้รับ การอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร

๓. สัญลักษณ์เบื้องต้นในการเขียนขั้นตอนการดำเนินงาน Flow Chart
 การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

สัญลักษณ์เบื้องต้นในการเขียน Flow Chart

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมาย
	จุดเริ่มต้น (Start)/จุดสิ้นสุด (Stop)	ใช้เป็นสัญลักษณ์จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด
	รับข้อมูล และ แสดงผลข้อมูล	ใช้เป็นสัญลักษณ์ สำหรับการรับข้อมูล และแสดงผลข้อมูล
	การปฏิบัติงาน/กิจกรรม (Process)	ใช้เป็นสัญลักษณ์ แสดงการปฏิบัติงาน ขั้นตอน
	ตัดสินใจ (Decision)	ใช้เป็นสัญลักษณ์ จุดในการตัดสินใจเลือก
	จุดเชื่อมต่อ	ใช้เป็นสัญลักษณ์การเชื่อมต่อไปยังขั้นตอนต่าง ๆ
	ลูกศร (Flow Line)	ใช้เป็นสัญลักษณ์ การแสดงทิศทางของขั้นตอนการทำงานของผังงาน ใช้ลูกศรสำหรับการบอกทิศทางของขั้นตอนการทำงาน
	เอกสาร (Document)	ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงเอกสาร

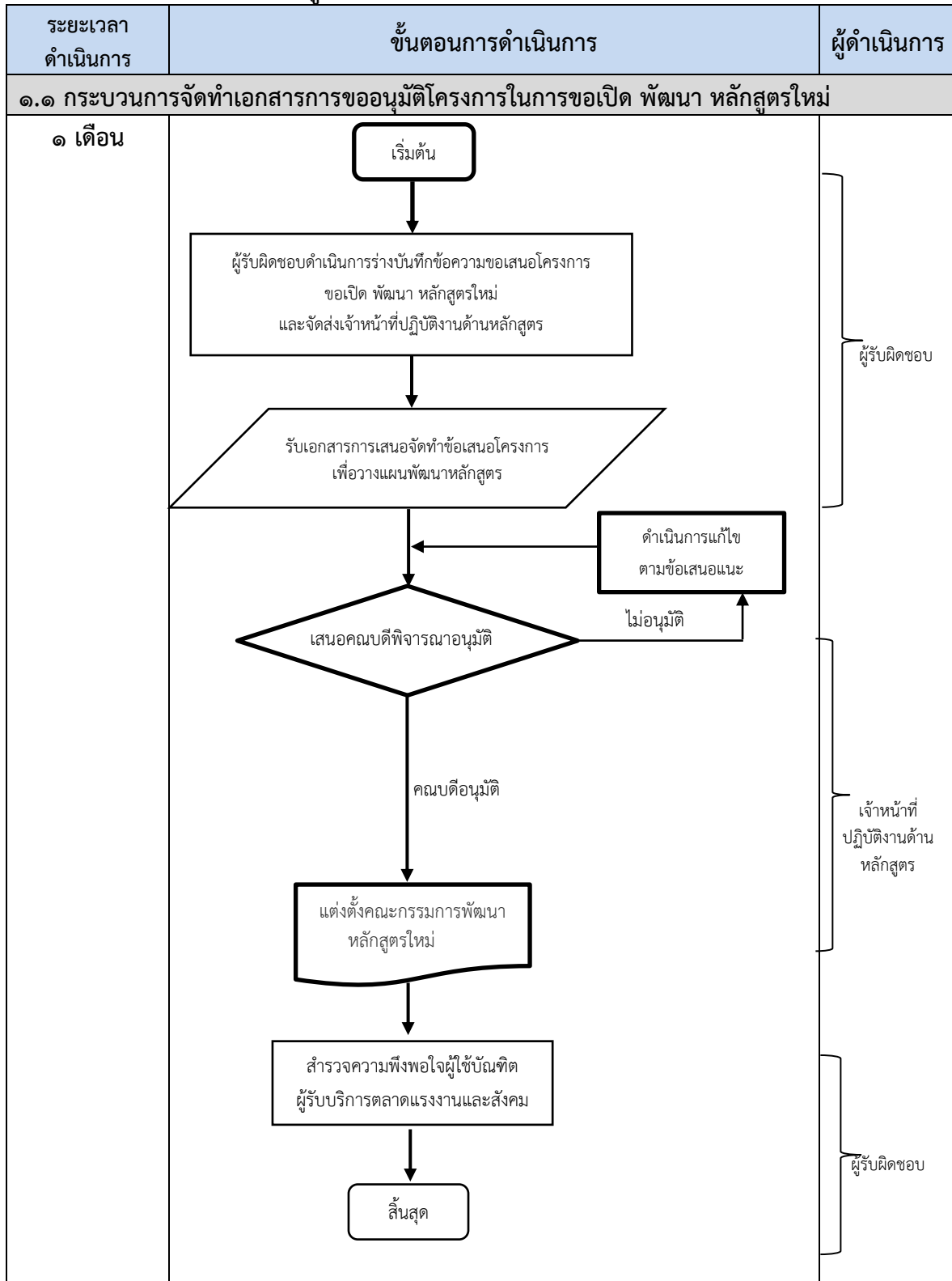
ตารางที่ ๑ สัญลักษณ์เบื้องต้นในการเขียน Flow Chart

ที่มา: ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) กลุ่มคลินิกวิชาการและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน

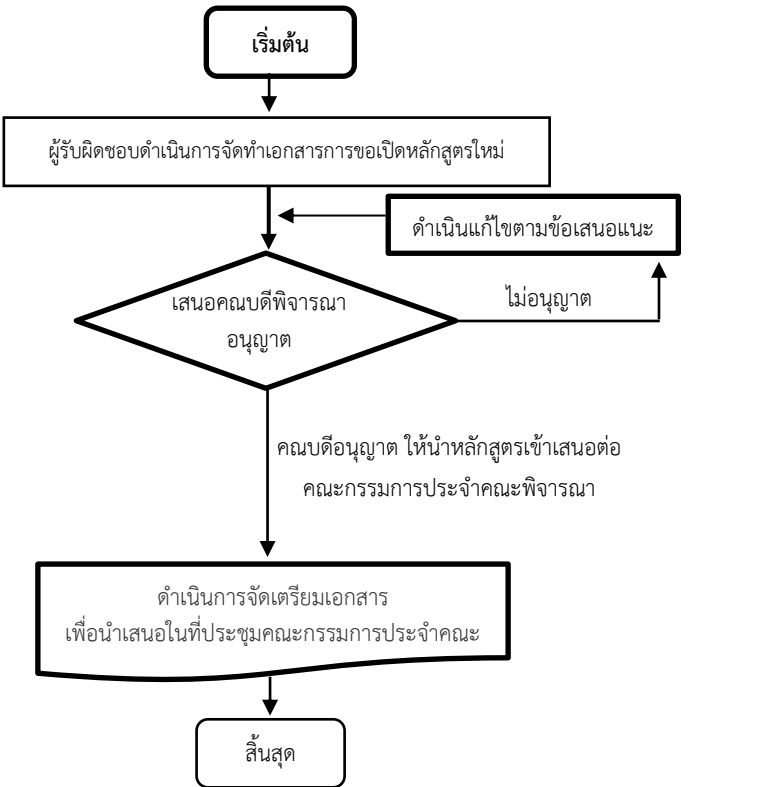
<http://www.pol.ubu.ac.th/keepfile>

ขั้นตอนการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ (Flow Chart)

ขั้นตอนการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ (ระยะเวลาการดำเนินการภายใน ๖ เดือน)

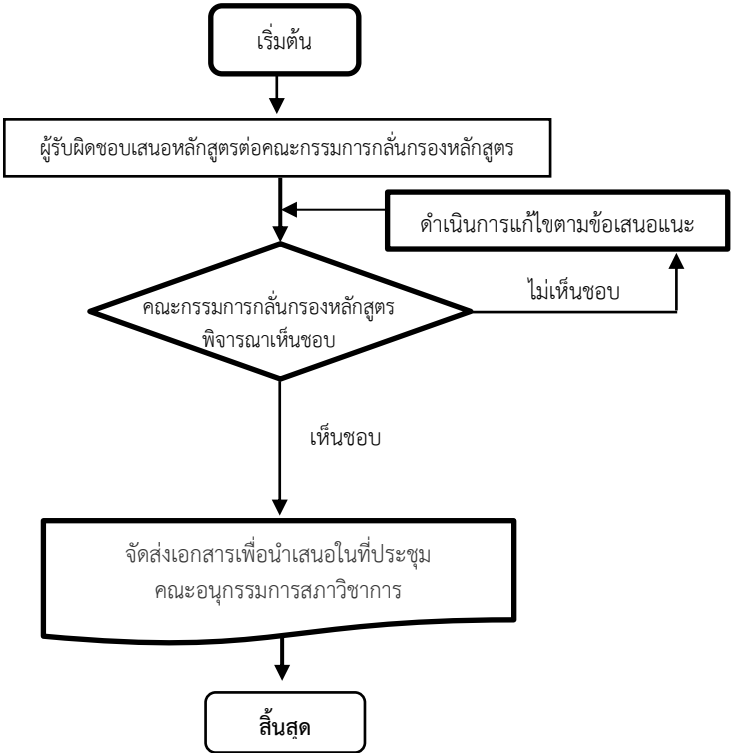
แผนผังที่ ๕ กระบวนการจัดทำเอกสารการขออนุมัติโครงการในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่
ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย		
๑ เดือน	ก) กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Step1[ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำเอกสารการขอเปิดหลักสูตรใหม่] Step1 --> Decision{เสนอครบดีพิจารณา อนุญาต} Decision -- ไม่อนุญาต --> Step2[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Step2 --> Step1 Decision -- อนุญาต --> Step3[คณบดีอนุญาต ให้นำหลักสูตรเข้าเสนอต่อ คณะกรรมการประจำคณะพิจารณา] Step3 --> Step4[ดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร เพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ] Step4 --> End([สิ้นสุด]) </pre>	ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร

แผนผังที่ ๖ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์
ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย		
	ข) กระบวนการเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Propose[ผู้รับผิดชอบเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำคณะ] Propose --> Decision{คณะกรรมการประจำพิจารณาเห็นชอบ} Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Propose Decision -- เห็นชอบ --> Submit[จัดส่งเอกสารเพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร] Submit --> End([สิ้นสุด]) </pre>	ผู้รับผิดชอบ คณะ/ ผู้รับผิดชอบ

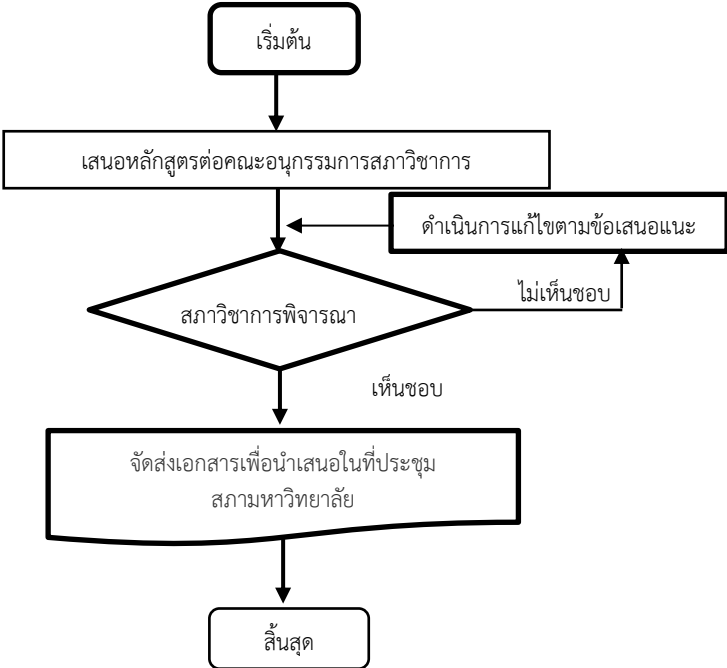
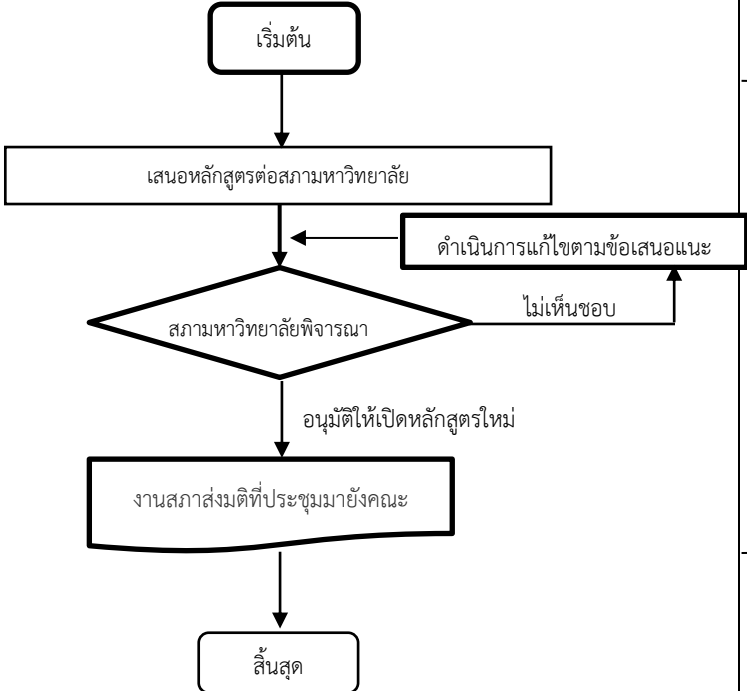
แผนผังที่ ๗ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์
ที่มา: กชพรรณ เชมเกื้อกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย		
๑ เดือน	ค) กระบวนการเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Submit[ผู้รับผิดชอบเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร] Submit --> Decision{คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร พิจารณาเห็นชอบ} Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Submit Decision -- เห็นชอบ --> SubmitDoc[จัดส่งเอกสารเพื่อนำเสนอในที่ประชุม คณะอนุกรรมการสภาวิชาการ] SubmitDoc --> End([สิ้นสุด]) </pre>	คณะกรรมการ/ ผู้รับผิดชอบ กองบริการ การศึกษา

แผนผังที่ ๘ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
กลั่นกรองหลักสูตร

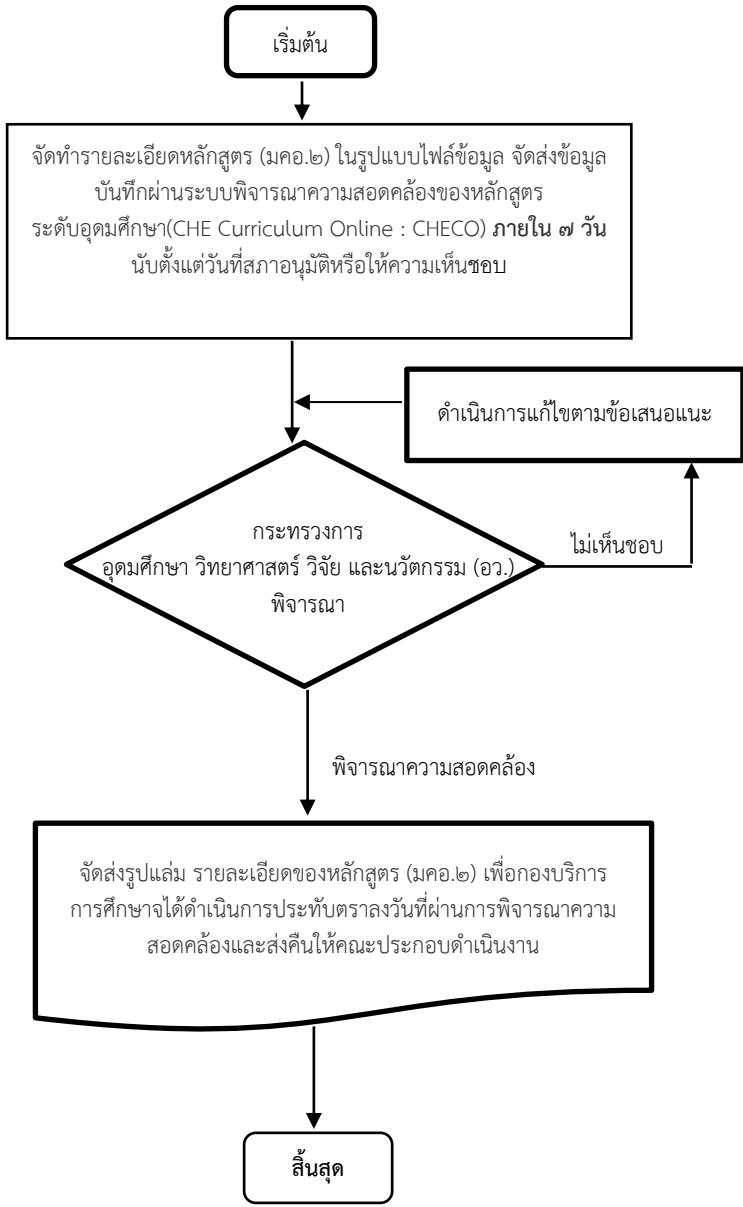
ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย		
๑ เดือน	ง) กระบวนการเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Propose[เสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ] Propose --> Consider{สภาวิชาการพิจารณา} Consider -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Propose Consider -- เห็นชอบ --> Submit[จัดส่งเอกสารเพื่อนำเสนอในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย] Submit --> End([สิ้นสุด]) </pre> จ) กระบวนการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Propose[เสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย] Propose --> Consider{สภามหาวิทยาลัยพิจารณา} Consider -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Propose Consider -- อนุมัติให้เปิดหลักสูตรใหม่ --> Send[งานสภาส่งมติที่ประชุมมายังคณะ] Send --> End([สิ้นสุด]) </pre>	คณะ/ผู้รับผิดชอบ

แผนผังที่ ๙ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ/สภามหาวิทยาลัย

ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๓ กระบวนการจัดทำ(ร่าง) มคอ.๒ เพื่อเสนอต่อ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม (อว.)		
๒ เดือน	ฉ) กระบวนการเสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Step1[จัดทำรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) ในรูปแบบไฟล์ข้อมูล จัดส่งข้อมูล บันทึกผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา(CHE Curriculum Online : CHECO) ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่สภาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ] Step1 --> Decision{กระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) พิจารณา} Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Step2[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Step2 --> Decision Decision -- พิจารณาความสอดคล้อง --> Step3[จัดส่งรูปเล่ม รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) เพื่อกองบริการ การศึกษาได้ดำเนินการประทับตราลงวันที่ผ่านการพิจารณาความ สอดคล้องและส่งคืนให้คณะประกอบดำเนินงาน] Step3 --> End([สิ้นสุด]) </pre>	คณะ/ ผู้รับผิดชอบ กองบริการ การศึกษา คณะ/ ผู้รับผิดชอบ

แผนผังที่ ๑๐ กระบวนการจัดทำ(ร่าง) มคอ.๒ เพื่อเสนอต่อกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม (อว.)

ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

กิจกรรม/แผนปฏิบัติงานการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่
กระบวนการขอเปิดและพัฒนาหลักสูตรใหม่ มีขั้นตอนกระบวนการต่อไปนี้
การพัฒนาหลักสูตรใหม่

“หลักสูตรใหม่” หมายถึง หลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่พัฒนาขึ้นใหม่ซึ่งยังไม่เคยเปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมาก่อน และต้องบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาหลักสูตรของคณะ/มหาวิทยาลัย (กรณีที่หลักสูตรนั้นๆ เคยเปิดสอนและปิดหลักสูตรเมื่อนำมาพัฒนาใหม่อีกครั้งถือว่าเป็นหลักสูตรใหม่) ทั้งนี้ทุกหลักสูตรต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการสภาวิชาการและคณะกรรมการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย แล้วจึงนำเสนอในระบบรับทราบหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เพื่อรับทราบและให้ความเห็นชอบหลักสูตร (กขพรณ เขมเกื้อกุล ปรับปรุงจาก สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร,๒๕๖๐)

ขั้นตอนที่ ๑ การขออนุมัติโครงการในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ เพื่อบรรจุเข้าแผนพัฒนาหลักสูตรของคณะ

สาขาวิชาในคณะ/มหาวิทยาลัยมีการดำเนินการเสนอโครงการการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และต้องนำเข้าการประชุมวางแผนในระดับคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณาเห็นชอบโดยวิเคราะห์สภาพความต้องการ ความจำเป็นของการมีหลักสูตรและความต้องการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรใหม่ มุ่งเน้นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) ในเชิงบูรณาการศาสตร์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวมโดยให้หลักสูตรนำเสนอเอกสารแนวคิด (Concept paper) ตามแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ในการเสนอโครงการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ สาขาวิชาล่าช้าและไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของนโยบายด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร ติดตามและแนะนำสาขาวิชาในคณะ ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อวินิจฉัยปัญหาและความต้องการซึ่งจะช่วยตัดสินใจและได้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของนโยบายด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่คณะทำ Time Line กำหนดการหรือแนวทางไว้ อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑) เหตุผลและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ควรมีข้อมูลและผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสที่จะส่งผลให้มีงานทำ หรือความต้องการของสาขาวิชานั้น ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

๒) ต้องมีความพร้อม หรือเตรียมการด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องและควรมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินงานขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

๑) เมื่อสาขาวิชาเสนอโครงการแผนพัฒนาหลักสูตรใหม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะให้สาขาวิชาเสนอรายชื่อคณะกรรมการ ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ ซึ่งจะประกอบไปด้วย

(๑) ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจากภายนอก ที่มีความรู้ความสามารถ จากหลากหลายแขนงซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านวิชาการของหลักสูตร ผู้ใช้บัณฑิต และศิษย์เก่า เป็นต้น และต้องไม่มีชื่อเป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จำนวน ๒ – ๓ คน

(๒) สภาวิชาชีพ (ถ้ามี) จำนวน ๑ คน

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓ คน

โดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง เสนอคำสั่งแต่งตั้ง ให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยลงนาม หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนาม

๒) สาขาวิชานำ (ร่าง) รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) เสนอต่อคณะกรรมการ ประจำคณะ และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากคณะกรรมการไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความ ถูกต้องตามแบบฟอร์มและจัดทำ(ร่าง)รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) ต้นฉบับ

๓) สาขาวิชาจัดทำบันทึกขออนุญาตเสนอรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) หลักสูตร..... หลักสูตรใหม่ พ.ศ.....(โดยยังไม่เข้าเล่ม) ส่งให้คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรพิจารณาตรวจสอบความ ถูกต้องก่อนเข้าเล่ม

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

การเสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้นสาขาวิชาในคณะมีการ เปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งบ่อยครั้งเนื่องจากมีความไม่แน่นอน

สาขาวิชาควรติดต่อประสานผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการของหลักสูตรที่สามารถ เดินทางสะดวกมาเข้าร่วมประชุมวิพากษ์หลักสูตร เพื่อไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (อาจเกิดจากปัญหาด้านการ เดินทางและงบประมาณสนับสนุน)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องต้องไม่มีชื่อเป็นคณะกรรมการปรับปรุง/พัฒนา หลักสูตรในสาขาวิชานั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

๑) สาขาวิชาทำบันทึกขออนุญาตหลักสูตรต่อสภาวิชาการและจัดทำเล่มหลักสูตร โดยจัดทำเอกสารหลักสูตรตามรูปแบบ รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) และนำส่งไปยังสภาวิชาการ ตามจำนวนที่กำหนด เพื่อบรรจุเข้าวาระการประชุมสภาวิชาการและพิจารณาความเห็นชอบ

๒) คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสาขาวิชาที่ **ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่** ในหลักสูตร นั้น ๆ ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอหลักสูตรและร่วมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวิชาการ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สาขาวิชาหรือผู้รับผิดชอบไม่ดำเนินแก้ไขตามข้อเสนอของมติที่ประชุมให้ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร กองบริการการศึกษาแจ้งให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนำไปพิจารณาปรับแก้ไขและตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และมีกำหนดเวลาให้แล้วเสร็จแล้วนำเสนอ (ร่าง) รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด นำส่งที่งานสภามหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ๑) ในการนำเสนอ (ร่าง) รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๐๒) ต่อที่ประชุมสภาวิชาการ อาจมีการชี้แจงรายละเอียด โดยคณบดีหรือผู้รับผิดชอบเป็นผู้ชี้แจง
- ๒) คณะที่มีความประสงค์จะขอเปิด พัฒนา เปิดหลักสูตรใหม่ ให้เสนอ (ร่าง) รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ให้กองบริการการศึกษาประสานการนำเสนอคณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัยก่อนเปิดสอนอย่างน้อย ๖ เดือน

ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

- ๑) เมื่อสาขาวิชาดำเนินการแก้ไขหลักสูตรตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว ให้สาขาวิชาดำเนินการจัดทำเล่ม (ร่าง) รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ตามรูปแบบการนำเสนอหรือตามแบบฟอร์มเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย โดยจัดทำรูปเล่ม ตามจำนวนที่กำหนด และนำส่งที่สภามหาวิทยาลัยเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๒) กรรมการผู้รับผิดชอบสาขาวิชาในหลักสูตรนั้น ๆ ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอหลักสูตรและร่วมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำหลักสูตรดำเนินการตามกระบวนการค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากมีภาระหน้าที่ในการสอน
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร ติดตามทุกระยะ และแจ้งผู้รับผิดชอบให้ดำเนินการและผู้รับผิดชอบควรมีการจัดสรรเวลาเพื่อให้การดำเนินการจัดทำ (ร่าง) รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) มีความถูกต้อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเสนอขอเปิด พัฒนา หลักสูตรพัฒนาใหม่ สภามหาวิทยาลัย อาจมีข้อเสนอแนะและประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรหากเห็นควรให้มีการแก้ไข เพิ่มเติมเนื้อหา หรือข้อสงสัยจะมีหนังสือเชิญผู้รับผิดชอบหลักสูตรเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ในวันที่มีการประชุม เพื่อให้ผู้รับผิดชอบนำไปแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ การขออนุมัติหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

- ๑) เมื่อสาขาวิชาดำเนินการแก้ไข (ร่าง) รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว สาขาวิชาดำเนินการจัดทำเล่ม (ร่าง)รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ด้วยรูปแบบการนำเสนอหลักสูตรหรือตามแบบฟอร์มเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ตามจำนวนที่กำหนด โดยนำส่งที่สภามหาวิทยาลัยเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุม และพิจารณาเห็นชอบ
- ๒) กรรมการผู้รับผิดชอบสาขาวิชาที่ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ ในหลักสูตรนั้น ๆ ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอหลักสูตรและร่วมรับฟังข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย เพื่อนำกลับไปปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี)

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สาขาวิชาและผู้รับผิดชอบหลักสูตรเดินทางเข้าร่วมประชุมไม่ตรงเวลานัดหมาย และไม่มีการเตรียมความพร้อมในการนำเสนอ เช่นไฟล์ข้อมูลการนำเสนอรายละเอียดหลักสูตรส่งก่อนเข้าประชุม ๑๕ นาที , ผู้รับผิดชอบนำเสนอไม่มีการเตรียมตัว เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้คำแนะนำ ขั้นตอน วิธีการ คอยติดตาม และแจ้งเตือน พร้อมประสานการส่งไฟล์ข้อมูลเตรียมความพร้อมในการนำเสนอ (ร่าง) รายละเอียดของหลักสูตร ให้มีรูปแบบการนำเสนอเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภายหลังการพิจารณาคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยจะสรุปมติที่ประชุมแจ้ง คณะและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทราบหากเห็นว่าควรมีการแก้ไข สาขาวิชาหรือผู้รับผิดชอบควร ดำเนินการแก้ไขก่อนนำบรรจุลงในระบบรับทราบหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO

ขั้นตอนที่ ๖ การขอความเห็นชอบจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร นำหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ไปปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี) แล้วนำรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) บรรจุลงในระบบรับทราบหลักสูตรของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO (ตามคู่มือขั้นตอน checo/manual) ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่สภามติหรือให้ความเห็นชอบ

๒) กองบริการการศึกษา นำหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณารับรองคุณวุฒิและกำหนดอัตราเงินเดือน ตาม ประกาศนียบัตรของหลักสูตรนั้น

๓) กรณีที่หลักสูตรดังกล่าว จะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพ คณะ/ มหาวิทยาลัย สาขาวิชา ต้องนำหลักสูตรผ่านกรรมการวิชาชีพด้วย โดยให้ทำคู่ขนานกันไป เพื่อให้ห้องคองค์ วิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การรับรอง

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สาขาวิชาหรือผู้รับผิดชอบดำเนินการนำหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากสภา มหาวิทยาลัยไปปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี) แล้วนำรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) บรรจุลงในระบบรับทราบ หลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรติดตามและแจ้งเตือนสาขาวิชาให้เร่งดำเนินการให้ทันตามเวลาที่กำหนด และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรติดตามตรวจสอบในระบบและแจ้งให้ข้อมูล การดำเนินการเป็นระยะๆ ให้คณบดีและรองคณบดีฝ่ายวิชาการทราบ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑) ในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ การกำหนดนักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละสาขาวิชาทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อระดมความคิดเห็น ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ ประชุมคณะกรรมการประจำสาขาวิชาหรือคณะกรรมการประจำคณะ

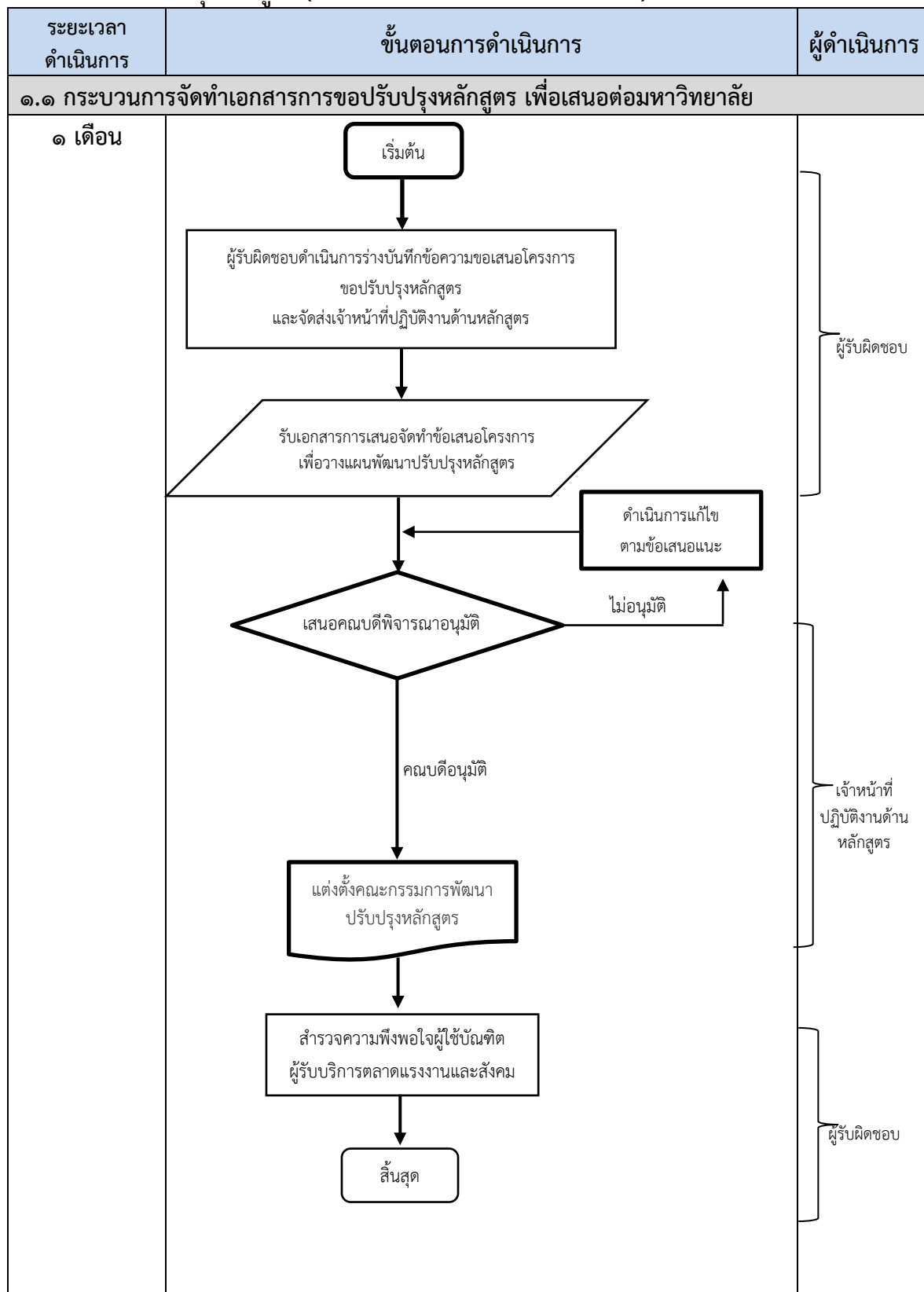
๒) การดำเนินการออกแบบหลักสูตรและการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สามารถดาวน์โหลดได้จากหน้าเว็บไซต์กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <http://www.edus.lpru.ac.th>

๓) การดำเนินการ **ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่** ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย แต่อยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

๔) กระบวนการ**ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่** ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นและ สมบูรณ์ก่อนทำการเปิดสอน โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการส่งไปยังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่านระบบพิจารณาความ สอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่สภาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนการขอปรับปรุงหลักสูตร (Flow Chart)

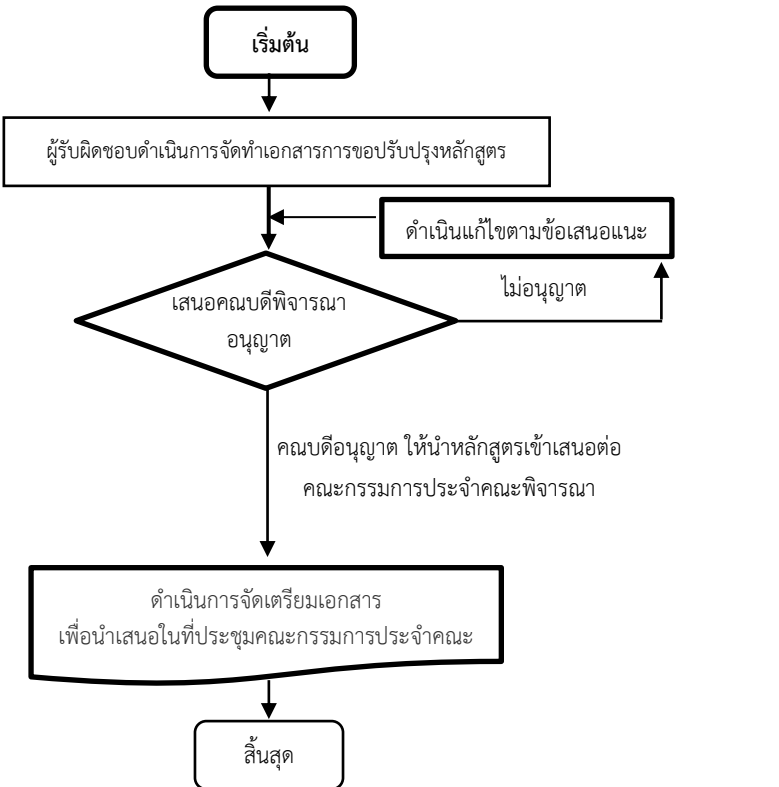
ขั้นตอนการขอปรับปรุงหลักสูตร (ระยะเวลาดำเนินการภายใน ๖ เดือน)

แผนผังที่ ๑๑ กระบวนการจัดทำเอกสารขอปรับปรุงหลักสูตร

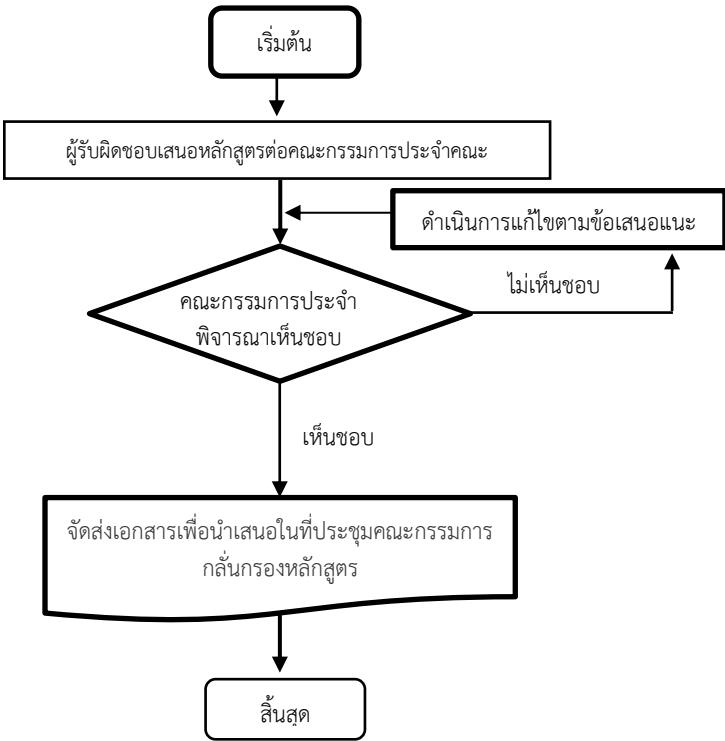
ที่มา: กชพรรณ เขมเกื้อกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

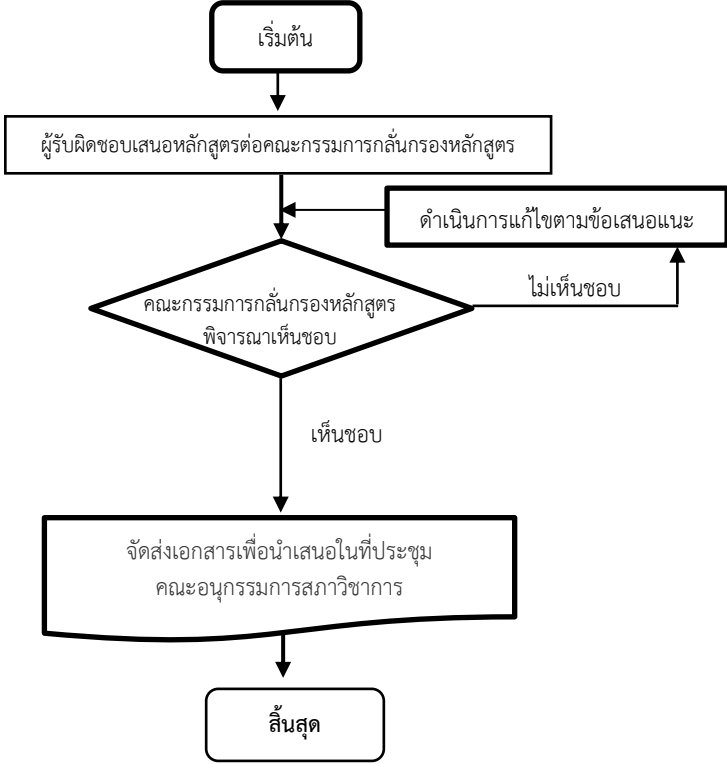
ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย		
๑ เดือน	ก) กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Step1[ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร] Step1 --> Decision{เสนอครบดีพิจารณา อนุญาต} Decision -- ไม่อนุญาต --> Step2[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Step2 --> Step1 Decision -- อนุญาต --> Step3[คณบดีอนุญาต ให้นำหลักสูตรเข้าเสนอต่อ คณะกรรมการประจำคณะพิจารณา] Step3 --> Step4[ดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร เพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ] Step4 --> End([สิ้นสุด]) </pre>	ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร

แผนผังที่ ๑๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์

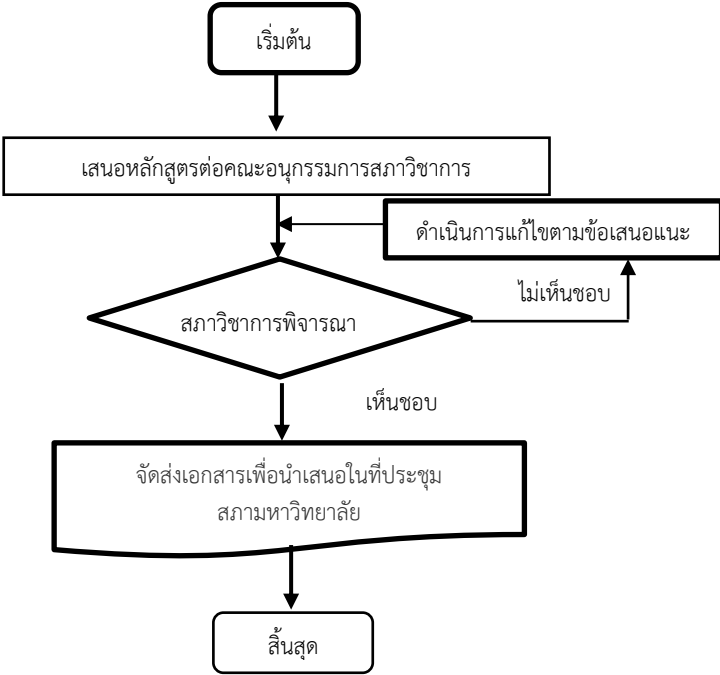
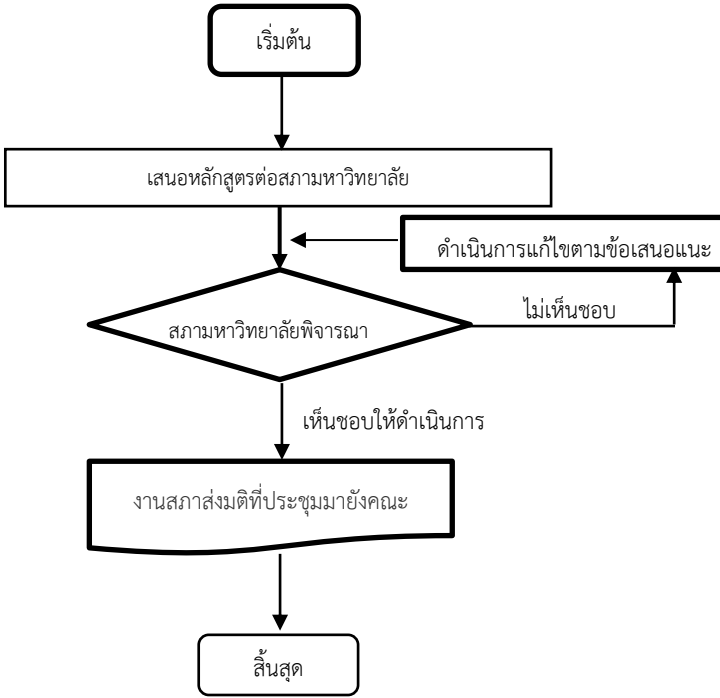
ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย		
	ข) กระบวนการเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Submit[ผู้รับผิดชอบเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำคณะ] Submit --> Decision{คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาเห็นชอบ} Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Submit Decision -- เห็นชอบ --> Send[จัดส่งเอกสารเพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร] Send --> End([สิ้นสุด]) </pre>	ผู้รับผิดชอบ คณะ/ ผู้รับผิดชอบ

แผนผังที่ ๑๓ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์
ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

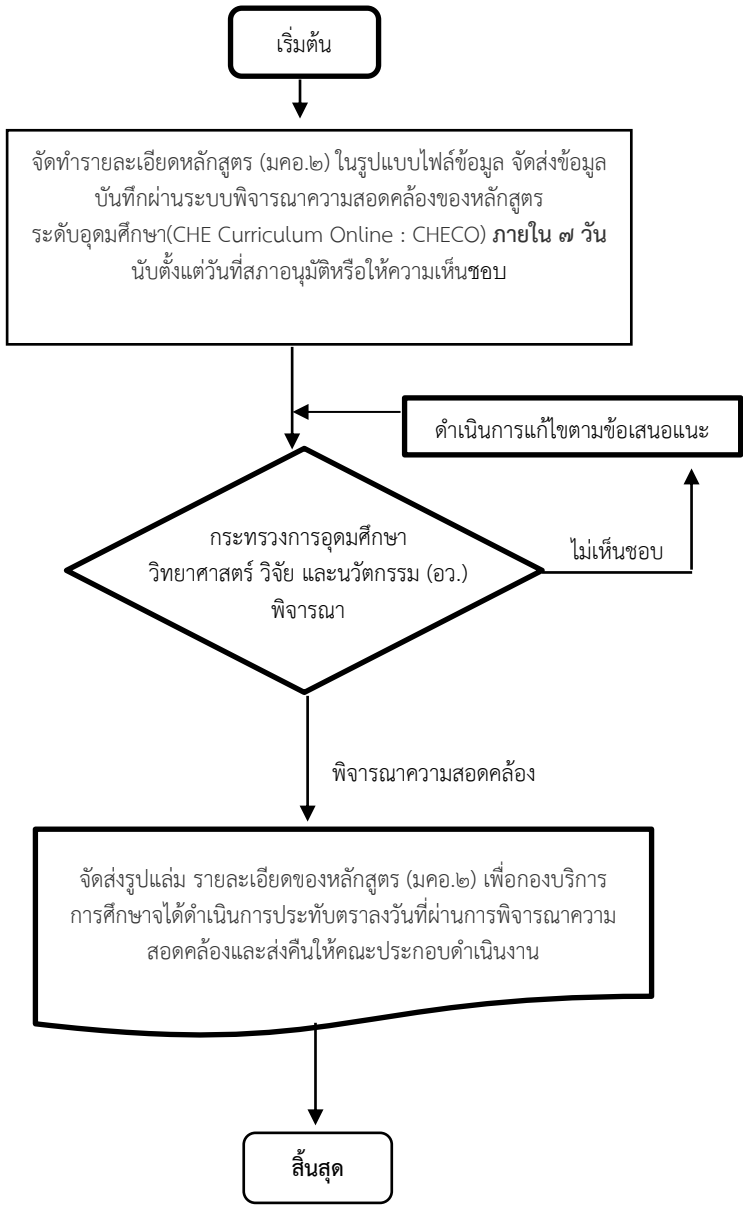
ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย		
๑ เดือน	ค) กระบวนการเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Submit[ผู้รับผิดชอบเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร] Submit --> Decision{คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร พิจารณาเห็นชอบ} Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Decision Decision -- เห็นชอบ --> SubmitDoc[จัดส่งเอกสารเพื่อนำเสนอในที่ประชุม คณะอนุกรรมการสภาวิชาการ] SubmitDoc --> End([สิ้นสุด]) </pre>	คณะ/ ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานด้าน หลักสูตร/ กองบริการ การศึกษา

แผนผังที่ ๑๔ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
กลั่นกรองหลักสูตร
ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๒ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย		
๑ เดือน	ง) กระบวนการเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Propose[เสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ] Propose --> Consider{สภาวิชาการพิจารณา} Consider -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Propose Consider -- เห็นชอบ --> Submit[จัดส่งเอกสารเพื่อนำเสนอในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย] Submit --> End([สิ้นสุด]) </pre> จ) กระบวนการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Propose[เสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย] Propose --> Consider{สภามหาวิทยาลัยพิจารณา} Consider -- ไม่เห็นชอบ --> Correct[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Correct --> Propose Consider -- เห็นชอบให้ดำเนินการ --> Submit[งานสภาสมมติที่ประชุมมายังคณะ] Submit --> End([สิ้นสุด]) </pre>	คณะ/ผู้รับผิดชอบ คณะ/ผู้รับผิดชอบ

แผนผังที่ ๑๕ กระบวนการจัดทำเอกสารการขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ/สภามหาวิทยาลัย

ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

ระยะเวลา ดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ดำเนินการ
๑.๓ กระบวนการจัดทำ รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) เพื่อเสนอต่อ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.)		
๒ เดือน	ฉ) กระบวนการเสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) <pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Step1[จัดทำรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) ในรูปแบบไฟล์ข้อมูล จัดส่งข้อมูล บันทึกผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา(CHE Curriculum Online : CHECO) ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่สภาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ] Step1 --> Decision{กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) พิจารณา} Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Step2[ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ] Step2 --> Decision Decision -- พิจารณาความสอดคล้อง --> Step3[จัดส่งรูปเล่ม รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) เพื่อกองบริการ การศึกษาได้ดำเนินการประทับตราลงวันที่ผ่านการพิจารณาความ สอดคล้องและส่งคืนให้คณะประกอบดำเนินงาน] Step3 --> End([สิ้นสุด]) </pre>	คณะ/ผู้รับผิดชอบ กองบริการ การศึกษา คณะ/ผู้รับผิดชอบ

แผนผังที่ ๑๖ กระบวนการจัดทำ(ร่าง) มคอ.๒ เพื่อเสนอต่อ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.)

ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>

๗) กิจกรรม/แผนปฏิบัติงานขอปรับปรุงหลักสูตร

“หลักสูตรปรับปรุง” หมายถึง หลักสูตรได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในมหาวิทยาลัยแต่ประสงค์ที่มีการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร เช่น วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหา สาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ เปลี่ยนระบบการศึกษา เปลี่ยนรายวิชา จนเป็นผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร แบ่งเป็นหลักสูตรปรับปรุง และหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)

๑) หลักสูตรปรับปรุง หมายถึง หลักสูตรที่มีการปรับปรุงเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร เช่น วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหา สาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ เปลี่ยนระบบการศึกษา เปลี่ยนรายวิชาจนเป็นผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร **ทั้งนี้สามารถปรับปรุงหลักสูตรได้เสมอตามเห็นสมควร**

๒) หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) หมายถึง หลักสูตรที่มีการปรับปรุงแต่ยังคงเนื้อหาของศาสตร์นั้น ๆ โดยประกอบไปด้วยกระบวนวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับปรัชญาและ/หรือ วัตถุประสงค์เดิมของหลักสูตร เช่น เปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และ/หรือ ปรับคำอธิบายรายวิชา ทั้งนี้ต้องไม่กระทบโครงสร้างหลักของหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะ

หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงหลักสูตร

๑) การปรับปรุงหลักสูตรให้ดำเนินการเมื่อได้ใช้หลักสูตรดังกล่าวมาแล้ว ๕ ปี และ/หรือ สามารถปรับปรุงหลักสูตรได้เสมอตามเห็นสมควร เมื่อสาขาวิชามีความเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือในระดับบัณฑิตศึกษา จะเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) การปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) ให้ดำเนินการตามความเหมาะสมแต่ต้องส่งหลักสูตรเข้าสู่กระบวนการขอความเห็นชอบปรับปรุงและการขอการอนุมัติตามกำหนดเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

การจัดทำหลักสูตรปรับปรุง

การจัดทำหลักสูตรปรับปรุงต้องมีการทบทวนความสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาล และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและสังคม โดยแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น ผลสำรวจความต้องการของผู้เรียน ฯลฯ กำหนดแนวคิดหลักสูตร เป็นการประชุมของสาขาวิชาเสนอคณะกรรมการประจำ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการมองภาพรวม ทิศทางของหลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้น โดยมีกลไกในการพัฒนาโดยมีการเตรียมความพร้อมและสำรวจความเป็นไปได้ในการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

๑) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค การดำเนินการหลักสูตรที่ผ่านมา จากข้อมูลเชิงสถิติ เช่น จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ภาวะการมีงานทำ หรือผลกระทบที่มีต่อหลักสูตรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินหลักสูตร

๒) วิเคราะห์สถานการณ์ความต้องการใช้บัณฑิต ตลาดแรงงาน ให้แสดงถึงสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น บริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการผลิตบัณฑิตทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ใช้บัณฑิต (ภาครัฐ/ภาคเอกชน) ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ เป็นต้น

(สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๖๐)

เมื่อสาขาวิชา คณะ/มหาวิทยาลัย กำหนดกรอบแนวคิดหลักสูตรแล้วดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
ขั้นตอนที่ ๑ การขออนุมัติโครงการในการขอปรับปรุงหลักสูตรเพื่อบรรจุเข้าแผนพัฒนาหลักสูตรของคณะ

สาขาวิชาคณะ/มหาวิทยาลัย มีการเสนอโครงการการขอปรับปรุงหลักสูตร และต้องนำเข้าการประชุมวางแผนในระดับคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ โดยวิเคราะห์สภาพความต้องการ ความจำเป็นของการมีหลักสูตรและความต้องการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นต่อการขอปรับปรุงหลักสูตร มุ่งเน้นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) ในเชิงบูรณาการศาสตร์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยให้หลักสูตรนำเสนอเอกสารแนวคิด (Concept paper) ตามแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการขอปรับปรุงหลักสูตร

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ในการเสนอโครงการขอปรับปรุงหลักสูตร สาขาวิชาไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของนโยบายด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

สาขาวิชาในคณะควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อวินิจฉัยปัญหาและความต้องการซึ่งจะช่วยตัดสินใจและได้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑) เหตุผลและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ควรมีข้อมูลและผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสที่จะส่งผลให้ปฏิบัติงาน หรือความต้องการของสาขาวิชานั้น ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

๒) ต้องมีความพร้อม หรือเตรียมการด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องและควรมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินงานขอปรับปรุงหลักสูตร มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) สาขาวิชาเสนอรายชื่อคณะกรรมการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร.....สาขาวิชา.....ซึ่งจะประกอบไปด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวิชาการของหลักสูตรสาขาวิชานั้น จำนวน ๑ - ๒ คน

(๒) สภาวิชาชีพ (ถ้ามี) จำนวน ๑ คน

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓ คน คณะดำเนินการจัดทำ

คำสั่งแต่งตั้ง โดยเสนอคำสั่ง แต่งตั้งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยลงนาม หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนาม

๒) สาขาวิชานำ (ร่าง) หลักสูตร เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ

๓) สาขาวิชาเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร จำนวนตามความเหมาะสม

ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจากภายนอกและไม่มีชื่อเป็น

คณะกรรมการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร จำนวน ๑ - ๒ คน

(๒) ผู้ใช้บัณฑิต

(๓) ศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน

ทั้งนี้ สาขาวิชาต้องมีการบันทึกการประชุมสรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร นำไปปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานของสาขาวิชา สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ และทิศทางการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

๔) สาขาวิชานำข้อเสนอแนะที่ได้จากข้อที่ ๓) ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความถูกต้อง และจัดทำหลักสูตรต้นฉบับ (โดยยังไม่ต้องเข้าเล่ม) ส่งให้คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรตรวจสอบรูปแบบและรายละเอียดหลักสูตรก่อนเข้าเล่ม

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ในการเสนอโครงการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ สาขาวิชาในคณะไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของนโยบายด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร แนะนำ และคอยติดตาม แจ้งสาขาวิชา ในคณะให้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ผู้รับผิดชอบดำเนินการควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อวินิจฉัยปัญหาและความต้องการซึ่งจะช่วยตัดสินใจและได้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑) เหตุผลและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ควรมีข้อมูลและผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสที่จะส่งผลให้ปฏิบัติงาน หรือความต้องการของสาขาวิชานั้น ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

๒) ต้องมีความพร้อม หรือเตรียมการด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องและควรมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) สาขาวิชาจัดทำเล่มหลักสูตร โดยจัดทำเอกสารหลักสูตรตามรูปแบบ รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) และนำส่งไปยังสภาวิชาการ ตามจำนวนที่กำหนด เพื่อบรรจุเข้าวาระการประชุมสภาวิชาการและพิจารณาความเห็นชอบ

๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบสาขาวิชาในหลักสูตรนั้น ๆ ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอหลักสูตรและร่วมรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวิชาการ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สาขาวิชา ผู้รับผิดชอบดำเนินการหลักสูตรไม่เข้าร่วมประชุมหรือบางสาขามาช้ากว่าเวลาที่นัดหมาย และทำให้เกิดปัญหาในการรับข้อมูล - ส่งข้อมูล ทำให้เกิดการแก้ไขบ่อยครั้ง

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร กองบริการการศึกษาติดตาม และแจ้งเจ้าหน้าที่ของคณะชี้แจงให้สาขาวิชา ผู้รับผิดชอบหลักสูตร นำไปพิจารณาปรับแก้ไขและตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และกำหนดเวลาให้แล้วเสร็จภายใน ๒ วัน แล้วนำส่ง (ร่าง)รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรแจ้ง โดยนำส่งตามวันและเวลาที่งานสภามหาวิทยาลัยกำหนด และคณะควรมีการประชุมชี้แจงพร้อม ๆ กันเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในการประชุมเพื่อขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร สาขาวิชาและผู้ดำเนินงานควรให้ความสำคัญ และจัดสรรเวลา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงาน

ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอหลักสูตรต่อมหาวิทยาลัย มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) เมื่อแก้ไขหลักสูตรตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว สาขาวิชาดำเนินการจัดทำเล่มหลักสูตรตามรูปแบบการนำเสนอหลักสูตรหรือตามแบบฟอร์มเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย จัดทำรูปเล่ม (ร่าง) รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) ตามจำนวนที่กำหนด โดยนำส่งที่สภามหาวิทยาลัย เพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุมเพื่อพิจารณา

๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบสาขาวิชาในหลักสูตรนั้น ๆ ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอ (ร่าง) รายละเอียดหลักสูตร โดยมีประเด็น ๔ ประเด็นในการนำเสนอ ดังนี้

(๑) ความต้องการของหลักสูตรมีมากน้อยเพียงใด

(๒) หลักสูตรที่ดำเนินการนั้น เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๘

หรือไม่

(๓) เนื้อหาของหลักสูตรตรงกับผู้ใช้หรือไม่

(๔) ผู้เรียน มีความต้องการมากน้อยเพียงใด และร่วมรับฟังข้อเสนอแนะของ

คณะกรรมการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย เพื่อนำกลับไปแก้ไข

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สาขาวิชา ผู้รับผิดชอบไม่เตรียมตัวในการเข้าร่วมประชุม และตอบคำถามคณะกรรมการได้ไม่สมเหตุสมผล ทำให้เกิดการซักถาม และมีข้อแก้ไขจำนวนมาก

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรประสานงานกับสาขาวิชาและผู้รับผิดชอบเตรียมความพร้อมมาเป็นอย่างดีและมีข้อมูลที่สามารถอธิบายหรือชี้แจงเพิ่มเติมได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในกรณีที่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยมีข้อสงสัยต้องการคำอธิบายหรือชี้แจงเพิ่มเติม เลขานุการจะเชิญผู้รับผิดชอบหลักสูตรมาอธิบายและชี้แจงในวันประชุม ทั้งนี้จะมีการบอกเรื่องหรือประเด็นที่ต้องการคำอธิบายหรือชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทราบล่วงหน้า

ขั้นตอนที่ ๕ การขออนุมัติหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) เมื่อแก้ไขหลักสูตรตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว สาขาวิชาดำเนินการจัดทำเล่มหลักสูตรตามรูปแบบการนำเสนอหลักสูตรหรือตามแบบฟอร์มเพื่อนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ตามจำนวนที่กำหนด โดยนำส่งที่สภามหาวิทยาลัย เพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุม เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

๒) กรรมการผู้รับผิดชอบสาขาวิชาที่ขอปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร ต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอหลักสูตรและร่วมรับฟังข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย เพื่อนำกลับไปปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี)

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

สาขาวิชาและผู้รับผิดชอบขาดการตรวจสอบรายละเอียดในเอกสาร เช่นการตรวจคำผิด การใส่เลขหน้าข้อสลับกัน หรือชื่อรายวิชาเอก ไม่ตรงกับภาคผนวก เป็นต้น

การดำเนินการแก้ไขหลักสูตรตามข้อเสนอแนะภายหลังการพิจารณาให้สาขาวิชาหรือผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องโดยละเอียดและไม่ล่าช้าในการส่งกลับ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑) เมื่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร กองบริการการศึกษาติดตามรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย (ฉบับเต็ม) และจัดทำบันทึกแจ้งมติการพิจารณาของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยไปยังคณะ เพื่อสาขาวิชานั้น ๆ ได้ดำเนินการกรอกข้อมูล

ในระบบ CHECO ให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน เพื่อที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตร กองบริการการศึกษา จะได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและกดบันทึกส่งยืนยันไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) พิจารณารับทราบหลักสูตรต่อไป

๒) กรณีหลักสูตรดังกล่าวจะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพ คณะ/มหาวิทยาลัย ต้องนำหลักสูตรผ่านคณะกรรมการวิชาชีพด้วย โดยให้ทำคู่ขนานกันไป โดยงานหลักสูตรกองบริการการศึกษาจัดทำหนังสือเสนออธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายลงนามและแจ้งไปยังสภาวิชาชีพรับรองปริญญาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การขอความเห็นชอบจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร นำหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากสภา มหาวิทยาลัย ไปปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี) แล้วนำรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) บรรจุลงในระบบรับทราบหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(อว.) ผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO (ตามคู่มือขั้นตอน checo/manual) ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่สภานุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

๒) กองบริการการศึกษา นำหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณารับรองคุณวุฒิ และกำหนดอัตราเงินเดือน ตามประกาศนียบัตรของหลักสูตรนั้น

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

การดำเนินการนำ รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) บรรจุลงในระบบรับทราบหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)ผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO (ตามคู่มือขั้นตอน checo/manual) นั้น สาขาวิชาและผู้รับผิดชอบควรมีการเตรียมข้อมูลในการลงระบบให้พร้อม

สาขาวิชาและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรของคณะควรเตรียมความพร้อมของข้อมูลและมีการปรึกษาหารือกันร่วมมือกัน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทันเวลา เพื่อให้หลักสูตรได้รับการพิจารณาความสอดคล้องและรับทราบหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีความรอบคอบ ละเอียด เนื่องจากในหนึ่งหัวข้อของ (ร่าง) รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) อาจเกี่ยวข้องกับหัวข้ออื่น ๆ ด้วย

๒. การกรอกข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO (ตามคู่มือขั้นตอน checo/manual) ค่อนข้างมีความสำคัญ และมีหลายขั้นตอน ดังนั้น ผู้รับผิดชอบกรอกข้อมูลในระบบควรศึกษาขั้นตอนในระบบให้เข้าใจ เพราะหากผิดพลาดไม่ตรงกับในเล่ม รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) ของหลักสูตรนั้นๆ ต้องดำเนินการกลับไปแก้ไข โดยการทำหนังสือส่งไปยังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เพื่อขอทบทวนและขอแก้ไขข้อผิดพลาด

๓. ในการดำเนินการจัดทำหลักสูตร เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องจัดสรรเวลาเพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. กรณีที่หลักสูตรดังกล่าว จะต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพ คณะ/มหาวิทยาลัย สาขาวิชา ต้องนำหลักสูตรผ่านกรรมการวิชาชีพด้วย โดยให้ทำคู่ขนานกันไปเพื่อให้ห้องคองค์วิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การรับรอง

ตัวอย่างบันทึก การขอ นำหลักสูตรเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โทร. ๑๑๑๓๖

ที่ อว ๐๖๑๓.๒/

วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์นำเรื่องเข้าวาระการประชุมสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ด้วยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา(หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๕) โดยหลักสูตรได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

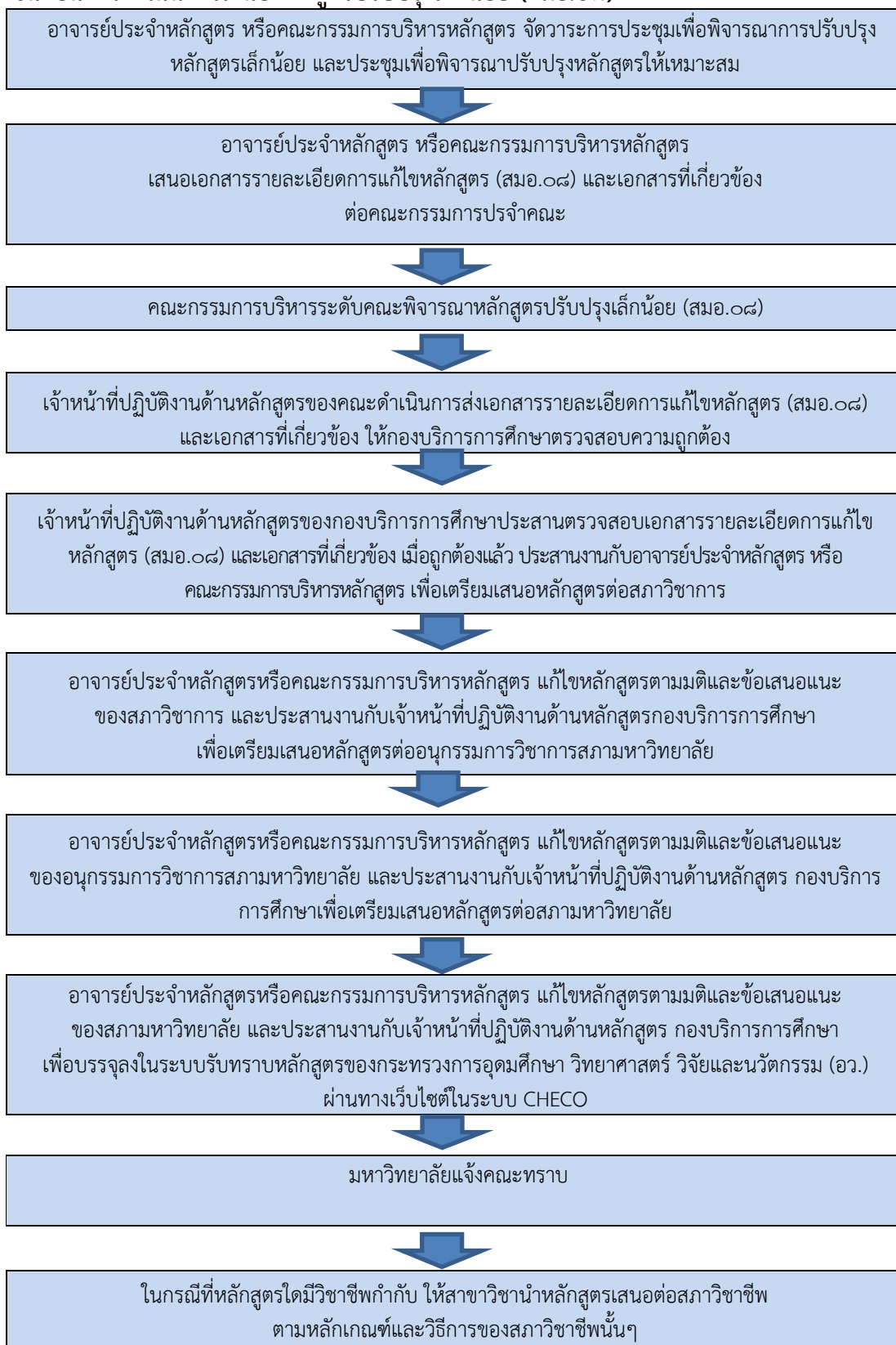
ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์นำเข้าวาระการประชุมสภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อขอความเห็นชอบในการเปิดหลักสูตรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

คณบดีคณะครุศาสตร์

แผนผังที่ ๑๗ ตัวอย่างบันทึก การขอ นำหลักสูตรเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการ
ที่มา:คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ขั้นตอนการดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)

แผนผังที่ ๑๘ ขั้นตอนการดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)

ที่มา: กชพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก <https://ait.nsr.u.ac.th>

หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)

“หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)” หมายถึง หลักสูตรปรับปรุงในระดับรายวิชา เช่น การเปลี่ยนแปลงรายวิชา การเปลี่ยนแปลงรหัสวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา (สามารถทำได้ภายใต้ของหลักสูตรเดิม) โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชา เฉพาะ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักเกณฑ์การเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) ภายใต้โครงสร้างเดิม

๑. ปรับปรุงระดับรายวิชา

๑.๑ การเปลี่ยนรหัสวิชา

- รหัสวิชาใหม่ กรณีรหัสวิชาซ้ำ หรืออ้างในเล่มรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ไม่ตรงกัน

๑.๒ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา

- ชื่อรายวิชาใหม่

๑.๓ การเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา

- รหัสวิชาเดิม
- คำอธิบายรายวิชาใหม่
- Curriculum mapping ใหม่ (ถ้ามี)
- เพิ่มคำอธิบายรายวิชา ในกรณีที่มีชื่อรายวิชาในเล่มรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) แต่

ไม่ปรากฏคำอธิบายรายวิชา

๑.๔ การเพิ่มรายวิชาเลือก

- เพิ่มรหัสวิชาใหม่ที่ไม่ซ้ำ
- คำอธิบายรายวิชา
- Curriculum mapping ใหม่

๑.๕ การเพิ่มเติมและเปลี่ยน Curriculum mapping

- ไม่ใส่จุดดำ (ความรับผิดชอบหลัก)
- และจุดขาว (ความรับผิดชอบรอง) วางเว้นไว้

*หมายเหตุ: ตามข้อ ๑ หลักสูตรแก้ไขเล็กน้อย (สมอ.๐๘) นั้นไม่ต้องนำส่งในระบบรับทราบหลักสูตรของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) รับทราบการให้ความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย สามารถทำบันทึกข้อความ ชี้แจงรายละเอียด แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องและนำส่งยัง กองบริการ การศึกษา

๒. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร

๒.๑ กรณี อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำหลักสูตรปรับเปลี่ยนไปประจำ หลักสูตรอื่นในระดับปริญญาตรี หรือบัณฑิตศึกษา

๒.๒ กรณี อาจารย์เกษียณอายุราชการหรือลาศึกษาต่อ หรือลาออก

๒.๓ กรณี หมดสัญญาจ้าง

การดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)

๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร /อาจารย์ประจำหลักสูตร จัดประชุมพิจารณาการปรับปรุง หลักสูตรเล็กน้อย (สมอ.๐๘) เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม

๒. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร เสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย เล็กน้อย (สมอ.๐๘) ไปยังกองบริการการศึกษา เพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ ตรวจสอบความถูกต้อง และนำเข้า วาระการประชุมสภาวิชาการ โดยทางสาขาวิชา... ดำเนินการดังนี้

๒.๑ บันทึกข้อความ

เรียน อธิการบดี

เรื่อง เสนอขอเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหลักสูตร .... สาขาวิชา .... หลักสูตรใหม่ พ.ศ...../หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....

๒.๒ เอกสารรายละเอียดหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) ตามรูปแบบการพิมพ์ ของ สมอ.๐๘ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <http://www.edus.lpru.ac.th>

๒.๓ กรณีเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร ให้แนบประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตรด้วย

๒.๔ กองบริการการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) และประสานงานกับผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อเตรียมเอกสารเข้าวาระ การประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณา

๒.๕ กองบริการการศึกษาแจ้งมติสภาวิชาการและเตรียมเอกสารหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) และประสานกลุ่มงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมเอกสารเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการของสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณารับทราบ

๒.๖ กองบริการการศึกษา แจ้งสาขาวิชาดำเนินการ ส่งเล่มหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ. ๐๘) นำเสนอให้อธิการบดีลงนาม และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ

๒.๗ สาขาวิชานำหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) บรรจุลงในระบบรับทราบหลักสูตร ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่านทางเว็บไซต์ในระบบ CHECO (ตาม คู่มือขั้นตอน checo/manual) ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่สภาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบต่อไป (กขพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ,๒๕๖๐)

ตัวอย่างบันทึกข้อความ (เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาออก)

บันทึกข้อความ

คณะครุศาสตร์

ส่งเลขที่ อว 0613.2/312

25 พ.ย. 2565

ส่วนราชการ สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปัง โทร.๑๐๐๙
ที่ อว.๐๖๑๓.๒.๒/๙๒ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
เรื่อง ขออนุญาตเสนอการขอเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

เรียน อธิการบดี

ด้วย สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มีการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตร จากเดิมคือ [REDACTED]
[REDACTED] เป็น [REDACTED] เนื่องจาก [REDACTED] ลาออกเพราะไปดูแลบุตรและ
ครอบครัว มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ทำให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาไทย ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้ต้องมีอาจารย์
ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ๕ คน

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (๔ปี) (หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย
จึงขอเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) จาก [REDACTED]
เป็น [REDACTED] ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอธิการบดี โปรดพิจารณา ลงนามในเอกสาร
ดังแนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน อธิการบดี

เพื่อโปรดพิจารณา

คณบดีคณะครุศาสตร์

ประธานสาขาวิชาภาษาไทย

เรียน อธิการบดี
- เพื่อโปรดพิจารณา

เรียน อธิการบดี
- เพื่อโปรดพิจารณา

somebody

somebody

แผนผังที่ ๑๙ ตัวอย่างบันทึกข้อความ (เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาออก)

ที่มา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปัง

การเสนอขอความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลง
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1. หลักสูตรฉบับดังกล่าวนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

พิจารณาความสอดคล้องและออกรหัสหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว

เมื่อวันที่ อยู่ระหว่างการพิจารณา

2. สภามหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้อนุมัติการปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้แล้ว

ในคราวประชุมครั้งที่ 11 / 2565 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2565

3. หลักสูตรปรับปรุงแก้ไขนี้ เริ่มใช้กับนักศึกษารุ่นปีการศึกษา

ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เป็นต้นไป

4. เหตุผลในการปรับปรุงแก้ไข

เนื่องจากมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 1 คน ได้แก่ [REDACTED] ลาออก
มีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ทำให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่กำหนดให้ต้องมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตร 5 คน

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขา [REDACTED] หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. 2565) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและครบตามมาตรฐานของหลักสูตร จึงขอเปลี่ยนแปลง
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) จาก [REDACTED]
เป็น [REDACTED] โดยการปรับปรุงแก้ไขนี้ เริ่มใช้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 เป็นต้นไป

การปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์
เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564

- 2 -

5. สาระในการปรับปรุงแก้ไข

5.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (เดิม)

ชื่อ-สกุล ตำแหน่งทางวิชาการ เลขประจำตัวบัตรประชาชน	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก		จำนวนผลงานทางวิชาการ (ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี)					
		มหาวิทยาลัย	ปี	งานวิจัย	ตำรา	หนังสือ	บทความวิชาการ	ผลงานวิชาการใน ลักษณะอื่น	ผลงานวิชาการ รับใช้สังคม
1. ██████████ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ██████████	ศษ.ม. (การสอน ภาษาไทย) ศษ.บ. (เทคโนโลยี และสื่อสาร การศึกษา) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2549	1					
		มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช	2544						
		มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2537						
2. ██████████ อาจารย์ ██████████	ศศ.ม. (ภาษาไทย) ค.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยศรีนคริน- ทรวิโรฒ	2554	2					
		มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง	2549						
3. ██████████ อาจารย์ ██████████	ปร.ด. (ภาษาไทย) ศศ.ม. (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง	2563	5					
		มหาวิทยาลัยนเรศวร	2558						
		มหาวิทยาลัยนเรศวร	2556						
4. ██████████ อาจารย์ ██████████	อ.ม. (ภาษาไทย) ศษ.บ. (การสอน ภาษาไทย)	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2552	6					
		มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2545						
5. ██████████ อาจารย์ ██████████	ศษ.ม. (การสอน ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2554	1					
		มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่	2548						

5.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ที่ขอเปลี่ยนแปลงใหม่)

ชื่อ-สกุล ตำแหน่งทางวิชาการ เลขประจำตัวบัตรประชาชน	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก		จำนวนผลงานทางวิชาการ (ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี)					
		มหาวิทยาลัย	ปี	งานวิจัย	ตำรา	หนังสือ	บทความวิชาการ	ผลงานวิชาการไม่ ตีพิมพ์อื่น	ผลงานวิชาการ ตีพิมพ์
1. [REDACTED] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ [REDACTED]	ศษ.ม. (การสอน ภาษาไทย) ศษ.บ. (เทคโนโลยี และสื่อสาร การศึกษา) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2549	1					
		มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช	2544						
		มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2537						
2. [REDACTED] อาจารย์ [REDACTED]	ศศ.ม. (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2557	3					
		มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	2552						
3. [REDACTED] อาจารย์ [REDACTED]	ปร.ค. (ภาษาไทย) ศศ.ม. (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง	2563	6					
		มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	2558						
		มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	2556						
4. [REDACTED] อาจารย์ [REDACTED]	อ.ม. (ภาษาไทย) ศษ.บ. (การสอน ภาษาไทย)	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2552	6					
		มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2545						
[REDACTED] อาจารย์ [REDACTED]	ศษ.ม. (การสอน ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2554	1					
		มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่	2548						

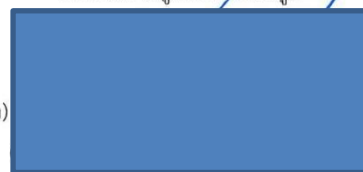
- 4 -

6. โครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไข เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างเดิม และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ปรากฏดังนี้

หมวดวิชา	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	โครงสร้างเดิม	โครงสร้างใหม่
-ไม่กระทบกับโครงสร้าง-			
หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า		135	138

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

(ลงชื่อ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก

ผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1 [REDACTED]

1.1 ตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์

1.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาโท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2557
ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2552

1.3 ผลงานวิชาการ

[REDACTED] (2561). เจ้าพ่อประตู่ผา: เรื่องเล่าวีรบุรุษกับการสร้างตัวตนในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น. ใน: วารสารกาสะลอง ปีที่ 1 ฉบับที่ 1; มกราคม 2561- มิถุนายน 2561; สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 8-22.

[REDACTED] (2562). เจ้าพ่อประตู่ผา: จากความเชื่อและพิธีกรรมสู่บทบาทสำคัญในชุมชนลำปาง. ใน Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับที่ 12 เล่มที่ 2 มีนาคม -เมษายน พ.ศ. 2562.

[REDACTED] และคณะ. (มกราคม-มิถุนายน 2565). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วารสารบัณฑิตวิจัย, 13(1), 107-121.

1.4 ประสบการณ์สอนระดับอุดมศึกษา 8 ปี

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ ปี พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.5 ภาระงานสอน

ภาระสอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2557 (5 ปี)

1. 1542232 ศิลปะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
2. 1543434 วรรณกรรมไทยปัจจุบัน
3. 1543246 ภาษาไทยธุรกิจ
4. 1543438 วรรณกรรมวิจารณ์

ภาระสอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2562 (4 ปี)

1. 1103204 คติชนวิทยา
2. 1102421 วรรณกรรมกับการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

ภาระสอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

1. 1103601 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ
2. 1104204 คติชนร่วมสมัย
3. 1104421 วรรณกรรมวิจารณ์

รวมภาระงานสอน 32 ชม./ปีการศึกษา

แผนผังที่ ๒๐ ตัวอย่างการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) (เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรลาออก)

ที่มา:คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

เทคนิคการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร มีเทคนิคการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลของการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานและกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ควรมีแผนในการปฏิบัติงานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร (การปรับปรุงหลักสูตรที่ครบรอบการปรับปรุงหลักสูตร ๕ ปี) ตามเกณฑ์ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กำหนด ให้เสร็จสิ้นก่อนวันครบรอบ ๕ ปี

ลำดับ	รายการดำเนินงาน	กำหนด ระยะเวลา
		ระดับปริญญาตรี
๑	ให้หลักสูตรนำเสนอเอกสารแนวคิด (Concept paper) ตามแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม	๒ เดือน
๒	ขออนุมัติเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย	
๓	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อความเห็นชอบ	๒ เดือน
๔	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะแล้วเสนอต่อคณะกรรมการกั่นกรองหลักสูตร	
๕	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแล้ว เสนอต่อสภาวิชาการเพื่อความเห็น	
๖	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนำรายละเอียดของหลักสูตรที่พัฒนาแล้ว พร้อมเอกสารแบบฟอร์มการเสนอขออนุมัติหลักการเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตรเดิม และแบบรายงานการแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการแล้ว เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติหลักสูตร	๒ เดือน

ลำดับ	รายการดำเนินงาน	กำหนด ระยะเวลา
		ระดับปริญญาตรี
๗	คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบ พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) เพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณา ตรวจสอบ และยืนยัน ข้อมูลหลักสูตรส่งให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร ภายใน ๗ วัน นับแต่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร	๗ วัน
๘	ดำเนินการรับรองหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) (สามารถดำเนินการควบคู่ขนานกันไป ในข้อ ๗)	

แผนผังที่ ๒๑ กำหนดแผนปฏิบัติงานและกลยุทธ์
ที่มา: กขพรรณ เขมแก้วกุล ปรับปรุงจาก สุภาภรณ์ บุญงาม, ๒๕๖๔)

๒. รายละเอียดการจัดทำเอกสารหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา เพื่อให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับทราบ/ให้ความเห็นชอบ

๒.๑ รหัสและชื่อหลักสูตร ให้ระบุรหัสจำนวน ๑๔ หลักและชื่อเต็มของหลักสูตรทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (สำหรับปกหน้า ให้ระบุชื่อเต็มของหลักสูตรพร้อมสาขาวิชาและระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุงและ ปี พ.ศ. ....)

๒.๒ ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ให้ระบุชื่อเต็ม อักษรย่อของปริญญา ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ โดยให้มีความสอดคล้องกัน สำหรับชื่อภาษาไทยให้ใช้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา ของสถาบัน หรือตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม

๒.๓ จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต (หลักสูตรปริญญาตรี ๔ ปี) และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต (หลักสูตรปริญญาตรี ๕ ปี)

๒.๔ รูปแบบของหลักสูตร ให้ระบุรูปแบบ ประเภทของหลักสูตรภาษาที่ใช้ การรับเข้าศึกษา ความร่วมมือกับสถาบันอื่น การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

๒.๕ สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ให้ระบุ ภาคการศึกษา ที่เปิดสอน และวันที่คณะกรรมการเห็นชอบหลักสูตร

๒.๖ ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ให้ระบุว่าหลักสูตรมีความ พร้อมในการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

๒.๗ อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ให้ระบุอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาเมื่อ สำเร็จการศึกษาเช่น นักวิชาการศึกษา ครู ฯลฯ

๒.๘ หน่วยงานรับผิดชอบ ให้ระบุสาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน

๒.๙ ปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้แจ้งปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของ

หลักสูตรอย่างชัดเจน เช่น เพื่อผลิตบัณฑิตประเภทและคุณลักษณะใด และหรือเป็นวัตถุประสงค์พิเศษอันใดของสถาบันอุดมศึกษานั้น เป็นต้น

๒.๑๐ กำหนดการเปิดสอน ให้ระบุปีการศึกษาที่จะเปิดดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ในกรณีที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้รับทราบ/เห็นชอบหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการเปิดสอนในปีที่กำหนดได้ ให้แจ้งเหตุผลและความจำเป็นให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ทราบ

๒.๑๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ให้ระบุคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา เช่น คุณวุฒิ ระดับคะแนนเฉลี่ยประสบการณ์ และคุณสมบัติอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๒.๑๒ การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ให้แจ้งวิธีการและขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาโดยสังเขป

๒.๑๓ ระบบการศึกษา ให้แจ้งระบบการศึกษา การคิดหน่วยกิตรายวิชาภาคทฤษฎี รายวิชาภาคปฏิบัติและการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม

๒.๑๔ ระยะเวลาการศึกษา ให้ระบุระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร และระยะเวลาที่ให้ศึกษาได้อย่างน้อยและอย่างมาของหลักสูตรนั้น

๒.๑๕ การลงทะเบียนเรียน ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตอย่างน้อยและอย่างมากที่สุดที่ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษา

๒.๑๖ การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้แจ้งเกณฑ์การวัดผลและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอย่างละเอียด

๒.๑๗ อาจารย์ผู้สอน ให้แยกเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์พิเศษโดยแจ้งรายชื่อ คุณวุฒิและสาขาวิชา ตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ การค้นคว้าวิจัย หรือการแต่งตำรา (ถ้ามี) รวมทั้งภาระการสอนทั้งหมดที่มีอยู่แล้ว และที่จะมีในหลักสูตรที่เปิดสอนใหม่

๒.๑๘ จำนวนนิสิตนักศึกษา ให้แสดงจำนวนนิสิตนักศึกษาที่จะรับเข้าศึกษาในหลักสูตร และจำนวนบัณฑิตที่คาดว่าจะจบในแต่ละปีการศึกษา เป็นระยะเวลา ๕ ปีการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น

๒.๑๙ สถานที่และอุปกรณ์การสอน ให้แจ้งสถานที่และอุปกรณ์การสอนทั้งหมดที่มีอยู่แล้วและที่ต้องการเพิ่มในอนาคต

๒.๒๐ ห้องสมุด ให้แจ้งจำนวนหนังสือ ตำราเรียน วารสาร และเอกสารอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนหรืออยู่ในระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๒.๒๑ งบประมาณ ให้แจ้งงบประมาณ โดยแยกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งงบประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้น ตามรูปแบบการคำนวณในแบบฟอร์ม รายละเอียดหลักสูตร(มคอ.๒) สามารถดาวน์โหลดได้จากหน้าเว็บไซต์กองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <http://www.edus.lpru.ac.th>

๒.๒๒ หลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนหน่วยกิต ให้ระบุหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

(๒) โครงสร้างหลักสูตร ให้แสดงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตร โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

ตัวอย่าง โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๓๕ หน่วยกิต

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
	บังคับ	เลือก	
๑.๑) กลุ่มสาระผู้มีความรอบรู้	๖	๖	หน่วยกิต
๑.๒) กลุ่มสาระผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	๓	๖	หน่วยกิต
๑.๓) กลุ่มสาระเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	๓	๖	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๙๙	หน่วยกิต
๒.๑) วิชาชีพครู	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต
๒.๑.๑) วิชาชีพครูบังคับ		๒๗	หน่วยกิต
๒.๑.๒) วิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา		๑๒	หน่วยกิต
๒.๒) วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖๐	หน่วยกิต
๒.๒.๑) วิชาเอกบังคับ		๔๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒) วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	๒๐	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต

(๓) รายวิชา ให้ระบุเลขประจำรายวิชา ชื่อรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน หน่วยกิต ชั่วโมงที่บรรยาย จำนวนชั่วโมงปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมงศึกษาด้วยตนเอง

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	น (ท-ป-อ)
xxxxxxx	ภาษาไทยเพื่อการประกอบอาชีพของคนรุ่นใหม่ Thai for New Generation Careers	x (x-x-x)
xxxxxxx	ภาษาอังกฤษเบื้องต้นสำหรับการสื่อสารสมัยใหม่ Basic English for Modern Communication	x (x-x-x)

(๔) แผนการศึกษา ตัวอย่าง**ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑**

หมวดวิชา	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	น (ท-ป-อ)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	-	วิชาศึกษาทั่วไป ๑	x
	-	วิชาศึกษาทั่วไป ๒	x
	-	วิชาศึกษาทั่วไป ๓	x
หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาชีพครูบังคับ)	xxxxxxx	คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณความเป็นครู	x (x-x-x)
	xxxxxxx	จิตวิทยาสำหรับครู	x (x-x-x)
	xxxxxxx	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การศึกษาและการเรียนรู้	x (x-x-x)
หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาเอก)	xxxxxxx	การศึกษาปฐมวัย	x (x-x-x)
รวมหน่วยกิต			xx

(๔) คำอธิบายรายวิชา ให้เขียนคำอธิบายรายวิชาเป็นภาษาไทย หรือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยให้มีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชานั้น

๒.๒๓ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดการประกันคุณภาพอย่างชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก ๔ ประเด็นคือ

- การบริหารหลักสูตร
- ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
- การสนับสนุนและการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
- ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

๒.๒๔ การพัฒนาหลักสูตร ทุกหลักสูตรควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุก ๆ ๕ ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก ๕ ปี

๓. ขั้นตอนการเสนอคณะกรรมการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

แผนผังที่ ๒๒ ขั้นตอนการเสนอคณะกรรมการมหาวิทยาลัย
ที่มา : กชพรรณ เขมแก้วกุล

๔. การเสนอขอรับทราบความเห็นชอบจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ควรมีการเตรียมเอกสารประกอบการพิจารณาเพื่อบันทึกข้อมูลหลักสูตรในระบบรับทราบหลักสูตร CHECO ดังนี้

- ๑) ไฟล์ข้อมูล รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒)
- ๒) หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘)
- ๓) มติสภามหาวิทยาลัย

๕. กรณีหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพ ให้ดำเนินการส่งสภาวิชาชีพก่อน/ส่งควบคู่กันไป

๖. แบบฟอร์มที่ต้องใช้

๑) รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) สามารถดาวน์โหลดได้จากหน้าเว็บไซต์กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <http://www.edus.lpru.ac.th>

๒) หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) สามารถดาวน์โหลดได้จากหน้าเว็บไซต์กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <http://www.edus.lpru.ac.th>

แผนผังที่ ๒๓ เว็บไซต์กองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ที่มา:<http://www.edus.lpru.ac.th>

การติดตามการดำเนินการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร

๑) **ระดับคณะ** เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหลักสูตรของคณะ มีบทบาทและหน้าที่ในการติดตามงาน ขอเปิด พัฒนาหลักสูตรใหม่ และขอปรับปรุงหลักสูตร โดยเริ่มตั้งแต่การรายงานให้คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทราบ ก่อนนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อทราบลำดับกำหนดการ การดำเนินงานขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กำหนด ให้เสร็จสิ้นก่อนวันครบรอบ ๕ ปีของแต่ละหลักสูตรและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหลักสูตร จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติและข้อสรุปที่ได้รับทราบจากที่ประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของคณะ พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลหลักสูตรให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด และต้องรายงานให้คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับทราบก่อนนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการ พร้อมดำเนินการส่งรายละเอียดของหลักสูตร (ร่าง) มคอ.๒ หรือ สมอ.๐๘ การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ในระดับมหาวิทยาลัยต่อไป (กขพรณ เขมเกื้อกุล ปรับปรุงจาก สุภาภรณ์ บุญงาม,๒๕๖๔)

๒) **ระดับมหาวิทยาลัย** เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหลักสูตรของคณะ มีบทบาทหน้าที่ในการติดตามงาน ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร โดยการจัดทำบันทึกเพื่อรายงานมาตรฐานและพัฒนาหลักสูตร ส่งกองบริการการศึกษาทราบว่าคณะมีดำเนินการ ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และขอปรับปรุงหลักสูตรใดบ้าง พร้อมทั้งมีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) และ/หรือหากมีการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ.๐๘) ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง ส่งให้กับกองบริการการศึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งหากมีการแก้ไข เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหลักสูตร จะต้องดำเนินการแก้ไขข้อมูล โดยประสานไปยังสาขาวิชานั้น ๆ และดำเนินการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องก่อนดำเนินการส่งคืนให้กับกองบริการการศึกษา เพื่อเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้ทันตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องรายงานให้คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทราบและพิจารณา ในกรณีที่ประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีมติหรือตั้งข้อสังเกตให้มีการปรับแก้ไขรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ด้วย และต้องดำเนินการแก้ไขข้อมูลให้เป็นไปตามมติและข้อสรุปจากที่ประชุมของมหาวิทยาลัย (กขพรณ เขมเกื้อกุล ปรับปรุงจาก สุภาภรณ์ บุญงาม,๒๕๖๔)

การประเมินผลในการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร

๑) กระบวนการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร เริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผนและพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตรงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดแรงงาน การรวบรวมความคิด แนวทางและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบหลักสูตรพร้อมทั้งการดำเนินการเสนอเรื่อง ขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และขอปรับปรุงหลักสูตร เข้าที่ประชุมคณะกรรมการต่างของคณะให้มีความรวดเร็วและเป็นไปตามระยะเวลาที่คณะได้กำหนดไว้

๒) การรวบรวมข้อมูลและการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.๐๘) เอกสารที่เกี่ยวข้องต้องมีความถูกต้องและสมบูรณ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

๓) การดำเนินการเสนอเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของคณะต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีความรวดเร็วและหลักสูตรได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยให้เปิดสอนก่อนหลักสูตรจะครบรอบ ๕ ปี ตามเกณฑ์ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กำหนด

๔) ข้อมูลในรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.๐๘) และ เอกสารที่เกี่ยวข้องของคณะได้รับการตรวจสอบจากมหาวิทยาลัย โดยกองบริการการศึกษาว่ามีความถูกต้อง สมบูรณ์เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา และได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ใช้ข้อมูล รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) ดังกล่าวเปิดสอนให้กับนักศึกษาของคณะได้ (กขพรณ เขมเกื้อกุล ปรับปรุงจาก สุภาภรณ์ บุญงาม,๒๕๖๔)

ปัญหาแนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร

ปัญหา

๑. สาขาวิชาหรือผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาหลักสูตรไม่เข้าใจลำดับขั้นตอนในกาปฏิบัติงานพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรทำให้กระบวนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเกิดความล่าช้า

๒. ความเข้าใจคลาดเคลื่อนจากการ รับ – ส่ง ข้อมูลอันเนื่องมาจากการประสานงานระหว่าง หน่วยงาน

๓. การจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา มีความล่าช้า เนื่องจากต้องดำเนินการแก้ไขเอกสารให้ สอดคล้องกัน ในระยะเวลากระชั้นชิด เช่น เรื่องแบบฟอร์ม รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.๒) /หลักสูตร ปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) ผู้รับผิดชอบไม่ทราบว่ามีการปรับเปลี่ยน

๔. การชี้แจงสร้างความเข้าใจเนื้อหารายละเอียดหลักสูตรให้สาขาวิชาควรมีการประชุมโดยพร้อม เพียงกันเนื่องจากบางสาขาวิชาที่มีการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรและขอปรับปรุงหลักสูตร ไม่เข้าประชุมและ ดำเนินการเองโดยไม่มี การสอบถามทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน เช่น โครงสร้างหลักสูตร

แนวทางแก้ไข

๑. จัดทำแผนปฏิบัติงาน การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้สาขาวิชาผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ได้อย่างถูกต้องและ รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๒. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรควรมีการประสานงานกับคณะทำงาน คณะกรรมการ สาขาวิชา และผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกคณะ ให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องของ หลักเกณฑ์และมาตรฐานการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของกระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(อว.) และควรแจ้งที่มีของแบบฟอร์มกลางของมหาวิทยาลัย หรือส่งแบบฟอร์มที่ถูกต้องให้ ผู้รับผิดชอบในสาขาวิชา เพื่อความถูกต้องและตรงกันทุกสาขาวิชา

๓. หากสาขาวิชา ผู้รับผิดชอบ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการแก้ไขข้อมูลการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร และไม่ได้เข้าร่วมประชุม ต้องรีบดำเนินการสอบถามและเร่งแก้ไข เพื่อ ความถูกต้องและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเพื่อการขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่และการขอปรับปรุงหลักสูตร

การขอเปิด พัฒนา หลักสูตรใหม่ และการขอปรับปรุงหลักสูตร จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตรได้นั้นจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีลำดับขั้นตอนจึงนับเป็น จุดเริ่มต้นของการพัฒนาการปฏิบัติงานประจำจากงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้จัดทำมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งหากคู่มือเล่มนี้ จะสามารถเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานหรือเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาการปฏิบัติงานต่อไป

ภาคผนวก

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เรื่องหลักการและวิธีการจัดทำรายละเอียดหลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๙
ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
เรื่อง หลักการและวิธีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเพื่อให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงมีมติออกประกาศหลักการและวิธีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรเดิม การเปิดสอนหลักสูตรและการปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ดังนี้

๑. ให้ทุกคณะนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นกรอบสำคัญ ในการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังทุกระดับและทุกสาขาวิชา เพื่อให้สาขาวิชาใช้เป็นหลักและแนวทางในการวางแผนพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ จัดการเรียนการสอน ตลอดจนถึงจัดกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๒. การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตรเดิม จะต้องดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้มีคุณภาพ เทียบเคียงได้กับคุณภาพบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในระดับชาติหรือนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ในการประกันคุณภาพการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาระหว่างสถาบัน

๓. การเสนอขออนุมัติหลักสูตรใหม่ ให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการ โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ เสนอโครงการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการ

๓.๒ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร โดยมี การรับฟังข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๓.๓ นำหลักสูตรที่พัฒนาแล้วเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยจะต้องนำเสนอเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร และแบบรายงานข้อมูล การพิจารณารายละเอียดของหลักสูตร

๓.๔ นำหลักสูตรที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะแล้ว เสนอต่อคณบดีกรรมการกึ่งกรงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓.๕ นำหลักสูตรที่พัฒนาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณบดีกรรมการกึ่งกรงหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยแล้ว เสนอต่อสภาวิชาการเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓.๖ นำหลักสูตรที่พัฒนาและผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการแล้ว เสนอต่อ สภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติหลักสูตร

๓.๗ ให้มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้ว ไปยังสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อรับทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร

๓.๘ มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้ว ให้องค์กรวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เพื่อให้การรับรอง

๔. การเสนอขออนุมัติหลักสูตรปรับปรุง ให้คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรดำเนินการ โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ เสนอโครงการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้มหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการ

๔.๒ ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรตามกระบวนการและขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตร โดยมี การรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๔.๓ นำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยจะต้องนำเสนอเอกสารต่างๆ ได้แก่ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร และแบบรายงานข้อมูลการพิจารณา รายละเอียดของหลักสูตร

๔.๔ นำหลักสูตรที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะแล้ว เสนอต่อคณบดีกรรมการกึ่งกรงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ความเห็นชอบ

๔.๕ นำหลักสูตรที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบจากคณบดีกรรมการกึ่งกรง หลักสูตรของมหาวิทยาลัยแล้ว เสนอต่อสภาวิชาการเพื่อให้ความเห็นชอบ

๔.๖ นำหลักสูตรที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการแล้ว เสนอต่อ สภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติหลักสูตร

๔.๗ ให้มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้ว ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อรับทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร

๔.๘ กรณีที่หลักสูตรใดเกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพ ให้มหาวิทยาลัยเสนอหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้วให้องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้การรับรอง

๕. การเปิดสอนหลักสูตร หลักสูตรที่จะเปิดสอนจะต้องผ่านการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว และองค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้การรับรอง (ถ้ามี)

๖. การปิดหลักสูตร

๖.๑ ให้คณะเสนอเหตุผลและความจำเป็นในการปิดหลักสูตรเพื่อให้คณะกรรมการประจำคณะ และสภาวิชาการให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติการปิดหลักสูตร

๖.๒ เมื่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติการปิดหลักสูตรแล้ว ให้มหาวิทยาลัยเสนอผลการอนุมัติปิดหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยมีมติอนุมัติการปิดหลักสูตร

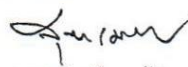
๗. ให้สภาวิชาการทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบและกลไกนี้ พร้อมเสนอผลการดำเนินงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบและพิจารณา เพื่อนำผลการดำเนินงานดังกล่าว เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต่อไป

๘. ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรก ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ยึดเกณฑ์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

๙. ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรที่ครบรอบการปรับปรุง โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๐. การดำเนินการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามเอกสารแนวปฏิบัติในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายสุชาติ เมืองแก้ว)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๖๔

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และ(๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ
พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบมติสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่
๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๖๔.”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับสำหรับผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้
ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณะกรรมการบริหารสาขาวิชา” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏลำปาง

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและ
แนะแนวการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษา ตลอดจนถึงดูแลความประพฤติของนักศึกษา

~ ๒ ~

“อาจารย์ผู้สอน” หมายความว่า อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้สอนรายวิชาในหลักสูตร

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือ ศาสตราจารย์ ในสังกัดของมหาวิทยาลัย

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“นักศึกษาภาคปกติ” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาเต็มเวลาในวันทำการปกติของ มหาวิทยาลัย และให้หมายความรวมถึงนักศึกษาโครงการอื่นที่ศึกษาในวันทำการปกติทั้งในและนอกเวลาราชการที่มีระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรเทียบได้กับเวลาของนักศึกษาภาคปกติ

“นักศึกษาภาคพิเศษ” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ และให้หมายความรวมถึง นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โครงการอื่น ๆ ที่ใช้หลักสูตรมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่ นักศึกษาภาคปกติ

“นักศึกษาต่างชาติ” หมายความว่า นักศึกษาผู้ซึ่งไม่ได้ถือสัญชาติไทย มาศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

“สาขาวิชา” หมายความว่า สาขาวิชาที่เปิดสอนหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายความว่า มาตรฐานที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับแต่ละรายวิชา

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศหรือกำหนดวิธีปฏิบัติในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

ระบบการศึกษา

ข้อ ๖ ระบบการศึกษาเป็นแบบสะสมหน่วยกิตใช้ระบบทวิภาค ที่จัดการศึกษาทั้งในและนอกเวลาราชการ โดย ๑ ปีการศึกษา แบ่ง ออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ โดย ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาไม่น้อย กว่า ๑๕ สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตตามสัดส่วนเทียบเคียงกับภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๗ การคิดจำนวนหน่วยกิตกำหนดไว้ดังนี้

(ก) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

~ ๓ ~

(ข) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงและศึกษาด้วยตนเองไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาภาคปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(ค) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาภาคปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(ง) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๘ การจัดการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือแบบผสมผสานดังนี้

(ก) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตรและระยะเวลาการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(ข) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(ค) การศึกษาแบบผสมผสานทั้ง ๒ รูปแบบ คือการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยให้เป็นไปตามประกาศหรือหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

(ง) การศึกษารูปแบบอื่น มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาในระบบอื่น ๆ เช่น ระบบชุดวิชา ระบบการสอนทางไกล ซึ่งต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับระบบในหลักสูตรนั้นให้ชัดเจน มีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่เทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยรูปแบบ หลักเกณฑ์ ให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๙ จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาการศึกษา กำหนดไว้ดังนี้

(ก) หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษาสำหรับการศึกษาแบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษแบบไม่เต็มเวลา

(ข) หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษาสำหรับการศึกษาแบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษแบบไม่เต็มเวลา

~ ๕ ~

(ค) หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษาสำหรับการศึกษาแบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๘ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษแบบไม่เต็มเวลา

(ง) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษาสำหรับการศึกษาแบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา สำหรับการศึกษแบบไม่เต็มเวลา

หมวด ๓

การรับเข้าเป็นนักศึกษา สภานักศึกษาและการขอคืนสภานักศึกษา

ข้อ ๑๐ คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเป็นนักศึกษา

(ก) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี หรือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่าสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

(ข) เป็นผู้มีความประพฤติดี

(ค) ไม่เป็นโรคที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(ง) มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑ การรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

การรับสมัครและการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(ก) ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา จะมีสภาพเป็นนักศึกษาก็ต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียน เป็นนักศึกษาแล้ว

(ข) ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใด และระบบใดต้องขึ้นทะเบียนเป็นนัก ศึกษาในหลักสูตรนั้นและระบบนั้น ยกเว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดีให้สามารถขึ้นทะเบียนเป็นนัก ศึกษาในหลักสูตรอื่น ๆ

(ค) การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาต้องส่งหลักฐานตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนดต่อนายทะเบียนมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัย ตามวัน เวลา และสถานที่ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

~ ๕ ~

ข้อ ๑๓ ประเภทนักศึกษาและการเปลี่ยนประเภทนักศึกษา

(ก) นักศึกษาแบ่งเป็น ๒ ประเภท

(๑) นักศึกษาภาคปกติ

(๒) นักศึกษาภาคพิเศษ

(ข) การเปลี่ยนประเภทนักศึกษา

(๑) ในกรณีที่มีเหตุผลและมีความจำเป็น มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นักศึกษาภาคปกติเปลี่ยนประเภทเป็นนักศึกษาภาคพิเศษได้ ทั้งนี้ นักศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งชำระ ค่าธรรมเนียมการศึกษา สำหรับนักศึกษาภาคพิเศษ โดยให้นับระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่การเป็นนักศึกษาภาคปกติ

(๒) นักศึกษาภาคพิเศษจะขอเปลี่ยนประเภทเป็นนักศึกษาภาคปกติไม่ได้

ข้อ ๑๔ การขอย้ายหลักสูตรหรือการย้ายแขนงหรือวิชาเอก ภายในหลักสูตรเดียวกัน

(ก) นักศึกษาอาจขอย้ายหลักสูตรที่ศึกษาอยู่ โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการบริหารสาขาวิชาและคณบดีที่เกี่ยวข้อง และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

หลักเกณฑ์และวิธีการขอย้ายหลักสูตร ให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

(ข) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายหลักสูตร จะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ค) นักศึกษาที่ขอย้ายหลักสูตรได้ จะต้องลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ นับตั้งแต่เข้าศึกษาในหลักสูตรเดิม

(ง) ในกรณีที่เป็นกรย้ายแขนงหรือวิชาเอก นักศึกษาอาจขอย้ายแขนงหรือวิชาเอก โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการบริหารสาขาวิชาและคณบดีที่เกี่ยวข้อง และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ข้อ ๑๕ การรับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

(ก) มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีวิทยฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัยและกำลังศึกษาในหลักสูตรที่มีระดับและมาตรฐานเทียบเคียงกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

การรับโอนจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสาขาวิชาและคณบดีคณะที่ขอเข้าศึกษานั้น และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

(ข) คุณสมบัติของนักศึกษาที่จะได้รับการพิจารณารับโอน

(๑) มีคุณสมบัติครบตามข้อ ๑๐

(๒) ไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพนักศึกษาจากสถาบันเดิม

(๓) ได้ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ

(ค) นักศึกษาที่ประสงค์จะโอนผลการเรียน ต้องยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษานั้น พร้อมกับแนบเอกสารตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

~ ๖ ~

ข้อ ๑๖ การเทียบโอนผลการเรียน การยกเว้นการเรียนรายวิชา และการเทียบโอนประสบการณ์ให้เป็นไปตามประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๗ การพ้นสภาพนักศึกษา

นักศึกษาต้องพ้นสภาพในกรณีต่อไปนี้

(ก) สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร หรือ

(ข) ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ลาออก หรือ

(ค) ถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยในกรณีต่อไปนี้

(๑) ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา หรือ

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาคการศึกษาแล้วไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา หรือ

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ ๑๐ อย่างไรก็ดี อย่างหนึ่ง หรือ

(๔) มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๖๐ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๘๐ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๔ ๖ ๘ ๑๐ ๑๒ หรือ

(๕) ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ

(๖) กระทำการทุจริตหรือมีความประพฤติอันเป็น ความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๘ การคืนสภาพนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพเป็นนักศึกษาด้วยเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่น ๆ โดยไม่ได้กระทำผิดทางวินัย และไม่ได้พ้นสภาพโดยมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑๗ อาจขอคืนสภาพนักศึกษาได้ โดยได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

หมวด ๔

การลงทะเบียนเรียนและการเรียน

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียน

(ก) นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนตามวิธีการลงทะเบียนเรียน วัน เวลา และสถานที่ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมิฉะนั้นจะ ต้องเสียค่าปรับตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อนักศึกษาได้ชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยพร้อมทั้งยื่นหลักฐานการลงทะเบียนต่อมหาวิทยาลัยภายในเวลาที่กำหนด

(ค) เมื่อผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาใดต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นเป็นจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

~ ๗ ~

(ง) นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัยจะไม่มีสิทธิ์เรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากอธิการบดี

(จ) จำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคการศึกษา

(๑) นักศึกษาภาคปกติต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในแต่ภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๕ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนตามแผนที่มีมหาวิทยาลัยกำหนด หรือได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

(๒) นักศึกษาภาคพิเศษต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา ไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่ต่ำกว่า ๕ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนตามแผนที่มีมหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษอาจยื่นคำร้องขออนุมัติจากอธิการบดีเพื่อลงทะเบียนเรียนรายวิชามากกว่าที่กำหนดไว้ได้

(๔) นักศึกษาที่จะจบหลักสูตรและเหลือรายวิชาเรียนตามหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน (๑) และ (๒) ให้ลงทะเบียนเรียนเท่าจำนวนหน่วยกิตที่เหลือได้

(๕) ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาภาคปกติหรือนักศึกษาภาคพิเศษไปลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาที่จัดไว้สำหรับนักศึกษาต่างภาคได้ โดยจะต้องชำระค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่มีวิชาบังคับก่อน (prerequisite)

(ก) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาหนึ่งรายวิชาใดที่มีวิชาบังคับก่อน จะกระทำได้เมื่อนักศึกษาสอบได้วิชาบังคับ ก่อนมาแล้ว มิฉะนั้นให้ถือว่าการลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น ๆ เป็นโมฆะ การผ่อนผันไม่ให้ เป็นโมฆะจะต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดีก่อนการลงทะเบียนเรียน และจะต้องเป็นนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรที่จะจบการศึกษาในปีการศึกษา นั้น

(ข) นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนวิชาต่อเนื่องควบคู่กับรายวิชาบังคับก่อนที่เคยสอบตก (ได้ระดับคะแนน F) มาแล้วโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ผลการเรียนของวิชาต่อเนื่องจะไม่เป็นโมฆะ ไม่ว่าผลการเรียนของวิชาบังคับก่อนจะสอบได้หรือสอบตก แต่จะนำผลการเรียนของวิชาต่อเนื่องและวิชาบังคับก่อนมาคำนวณแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษานั้นตามปกติ

(ค) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาต่อเนื่องควบคู่กับวิชาบังคับก่อน หากนักศึกษาขอลอนหรือยกเลิกวิชาบังคับก่อนจะต้องขอลอนหรือยกเลิกรายวิชาต่อเนื่องในคราวเดียวกันด้วย หากไม่ขอลอนหรือยกเลิกวิชาต่อเนื่อง จะถือว่าการลงทะเบียนเรียนวิชาต่อเนื่องนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากคณบดี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

~ ๘ ~

ข้อ ๒๑ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

(ก) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรจะไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและไม่มีผลการเรียนแจ้ง

(ข) นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้น โดยต้องชำระค่าหน่วยกิตของรายวิชาที่เรียนและให้นักศึกษาระบุในบัตรลงทะเบียนว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

(ค) ให้มหาวิทยาลัยจัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบลงในระเบียบในช่องผลการเรียนรายวิชาที่เรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้นเท่านั้น

(ง) มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกใดๆ ที่ไม่ใช่ นักศึกษา เข้าเรียนบางรายวิชาเป็นพิเศษได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและพื้นฐานความรู้การศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร โดยจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่างๆ และต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเช่นเดียวกับนักศึกษาภาคพิเศษ

ข้อ ๒๒ การขอลอน ขอเพิ่ม หรือขอยกเลิกรายวิชาเรียน

(ก) การขอลอน ขอเพิ่ม และขอยกเลิกรายวิชาเรียนจะต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

(ข) การขอลอนหรือขอเพิ่มรายวิชาเรียนต้องกระทำภายใน ๓ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

(ค) การขอยกเลิกรายวิชาใด ต้องกระทำภายในสัปดาห์สุดท้ายของภาคการศึกษาปกติหรือภาคการศึกษาฤดูร้อน

ข้อ ๒๓ การขอลอนหรือขอเพิ่มค่าหมาจ่ายค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษาที่ขอลอนหรือขอเพิ่มรายวิชา ภายในเวลาที่กำหนดมีสิทธิขอลอนคืนหรือขอเพิ่มค่าหมาจ่ายค่าบำรุงการศึกษาตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๔ การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา

(ก) นักศึกษาที่ลาพักการเรียน หรือถูกสั่งให้พักการเรียนตามระเบียบว่าด้วยวินัยนักศึกษาต้องชำระเงิน ค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะต้องพ้นสภาพนักศึกษา

(ข) การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๘ สัปดาห์แรกนับจากรวันเปิดภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๔ สัปดาห์แรก นับจากรวันเปิดภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้จะต้องดำเนินการรักษาสภาพภายในภาคการศึกษานั้น

~ ๙ ~

ข้อ ๒๕ การลาพักการเรียน

นักศึกษาอาจยื่นขอลาพักการเรียนได้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(ข) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร
สนับสนุน

(ค) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษา
นั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ

(ง) เมื่อนักศึกษามีความจำเป็นส่วนตัว อาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ถ้าได้เรียนในมหาวิทยาลัย
แล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษา

(จ) การลาพักการเรียน นักศึกษาต้องยื่นคำร้องต่อกองบริการการศึกษาภายในสัปดาห์ที่ ๔ ของ
ภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนและให้อธิการบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์
ที่ปรึกษา

(ฉ) ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมอยู่ใน
ระยะเวลาการศึกษาด้วย

ข้อ ๒๖ การลาออก

นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องต่ออธิการบดี
ให้เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ การลาออกจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาออกได้

หมวด ๕

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๘ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

(ก) มหาวิทยาลัยจัดให้มีการวัดผลการศึกษาของรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียน ภาคการศึกษาละ
ไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง

(ข) มหาวิทยาลัยใช้ระบบการให้ระดับคะแนน และค่าระดับคะแนนในการประเมินผลในรายวิชาที่มี
การประเมินผลเป็นระบบการให้ระดับคะแนน ให้แก่ระดับคะแนน และค่าระดับคะแนน เป็น ๘ ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐๐

~ ๑๐ ~

D+	อ่อน (Poor)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Failed)	๐.๐๐

(ค) ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินผลในรายวิชาใด โดยไม่มีค่าระดับคะแนนหรือได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชา หรือการเทียบโอนประสบการณ์ หรือนักศึกษาได้ยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยก่อนการลงทะเบียนรายวิชาใดให้มีการประเมินผลโดยไม่มีค่าระดับคะแนน ให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยตัวอักษร ดังนี้

อักษร	ความหมาย
S	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (Satisfactory)
U	ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ (Unsatisfactory)

(ง) ในกรณีที่รายวิชาใดยังมิได้ประเมินผลหรือไม่มีการประเมินผล หรือลงทะเบียนเรียนซ้ำการรายงานผลการศึกษารายวิชานั้น อาจแสดงด้วยอักษร ดังนี้

อักษร	ความหมาย
I	ไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
Au	ลงทะเบียนในฐานะผู้เข้าร่วมฟัง โดยไม่มีการประเมินผล (Audit)
W	ยกเลิกรายวิชา (Withdraw)

(จ) การให้ I ในรายวิชาใดจะทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาไม่สามารถเข้าสอบได้เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชา

(๒) อาจารย์ประจำวิชาเห็นสมควรให้รอผลของการศึกษา เพราะนักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบของการศึกษาของรายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

(๓) ถ้านักศึกษาได้อักษร I ในรายวิชาใด นักศึกษาต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อเปลี่ยนอักษร I ให้เป็นระดับคะแนนหรืออักษร S หรือ U ก่อนสิ้นภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

ในกรณีที่นักศึกษาไม่ดำเนินการแก้อักษร I ภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนแจ้งให้อาจารย์ประจำวิชา ส่งผลการเรียนเพื่อเปลี่ยนผลการเรียน I ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หากพ้นกำหนด ให้นายทะเบียนปรับผลการเรียน I เป็น F

เมื่อเปลี่ยนระดับคะแนนในภาคการศึกษาถัดไปแล้วให้นำไปคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษาที่ได้รับอักษร I ด้วย

(ข) การให้ W ในรายวิชาใดจะทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ยกเลิกวิชานั้น

(๒) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน

(๓) นักศึกษาถูกสั่งพักการเรียนในภาคการศึกษานั้น

~ ๑๑ ~

(ข) การให้ Au ในรายวิชาใดจะทำให้ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต และเข้าเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

(ฅ) การนับหน่วยกิตสะสม ให้นับหน่วยกิตสะสมเฉพาะรายวิชาที่มีค่าระดับคะแนนตาม ข้อ ๒๘ (ข) และรายวิชาที่ได้ค่าระดับคะแนน S แต่ไม่ใช่รายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มตามข้อกำหนดเฉพาะ

(ฉ) การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้นำเอาผลคูณจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชา ที่ลงทะเบียนและมีค่าระดับคะแนนตามข้อ ๒๘ (ข) มารวมกันแล้วหารด้วยผลบวกของหน่วยกิตของรายวิชาดังกล่าวผลของการหารนี้ให้มีทศนิยม ๒ ตำแหน่ง โดยไม่มีการปัดเศษ

(ง) การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

(๑) รายวิชาใดที่นักศึกษาสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารสาขาวิชา คณบดี และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

(๒) รายวิชาใดที่นักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน C หรือสูงกว่า จะลงทะเบียนเรียนซ้ำอีกไม่ได้

(๓) รายวิชาบังคับที่นักศึกษาได้ระดับคะแนน F นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชา

นั้น

กรณีในรายวิชาเลือกได้ระดับคะแนน F นักศึกษาอาจเลือกเรียนรายวิชาเลือกอื่นตามโครงสร้างหลักสูตรเรียนแทนได้

(ฉ) การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยและค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมโดยให้มีการคำนวณทุกภาคการศึกษาและไม่นำรายวิชาที่ได้รับอักษร I มาคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยและค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม กรณีนี้ นักศึกษาลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนให้นำหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนครั้งที่ได้รับผลการประเมินครั้งสุดท้ายมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยระดับคะแนนสะสม

(จ) หลักเกณฑ์ วิธีการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ การทุจริตการสอบ

นักศึกษาที่ทำกาทุจริตด้วยประการใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับการสอบ จะได้รับการลงโทษตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๐ ค่าธรรมเนียมการศึกษา

(ก) ค่าธรรมเนียมการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) การลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

~ ๑๒ ~

หมวด ๖

การสำเร็จการศึกษาและการขอรับปริญญา

ข้อ ๓๑ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ ดังนี้

(ก) มีความประพฤติดี

(ข) สอบได้ในรายวิชาต่างๆ ครบตามหลักสูตร รวมทั้งรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ค) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(ง) ต้องมีการลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรดังนี้

(๑) ไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

(๒) ไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๔ ปี

(๓) ไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๕ ปี

(๔) ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี ๖ ปี

ในกรณีเป็นนักศึกษาเทียบโอน ต้องมีการลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา

ปกติ

(จ) ผ่านกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ฉ) สอบผ่านการประเมินความรู้และทักษะตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ช) มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่หลักสูตรและสภาวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชากำหนด

ข้อ ๓๒ การขอสำเร็จการศึกษาและการขอรับปริญญาให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อนายทะเบียนภายใน ๒ เดือนนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาในภาคการศึกษาที่นักศึกษาคาดว่าจะสำเร็จการศึกษานั้น

ข้อ ๓๓ การให้ปริญญา

มหาวิทยาลัยจะพิจารณานักศึกษาที่ได้ยื่นความจำนงขอรับปริญญาและมีความประพฤติดีเพื่อเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้ปริญญาบัณฑิตหรือปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยม ดังนี้

(ก) ปริญญาบัณฑิต

นักศึกษาผู้มีสิทธิได้รับปริญญาบัณฑิต ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

(ข) ปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ ๒

นักศึกษาผู้มีสิทธิได้รับปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ ๒ ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร และตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการเรียน ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๒๕ ขึ้นไป ไม่เคยสอบได้ D+ หรือ D หรือ F หรือ U ในรายวิชาใด

~ ๑๓ ~

(ค) ปรินญาบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ ๑

นักศึกษาผู้มีสิทธิ์ได้รับปรินญาบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ ๑ ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร และตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการเรียน ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๖๐ ขึ้นไป และไม่เคย สอบได้ D+ หรือ D หรือ F หรือ U ในรายวิชาใด

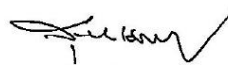
การให้ปรินญาบัณฑิตเกียรตินิยมสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปรินญาตรีต่อเนื่อง จะต้องคิดผลการเรียน ในระดับอนุปรินญาหรือเทียบเท่าที่ประกอบด้วย

ข้อ ๓๔ ให้มหาวิทยาลัยตั้งกรรมการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรอง ความถูกต้องของผลการศึกษสำหรับผู้ที่อยู่ในเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ผู้ที่เข้าศึกษาก่อนข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การศึกษาระดับปรินญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วยการศึกษาาระดับ ปรินญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วยการศึกษาาระดับปรินญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จการศึกษาหรือพ้นสภาพการเป็น นักศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสุชาติ เมืองแก้ว)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ๒๕๖๑

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรให้ปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จึงออก ข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับสำหรับผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศอื่นซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานอื่นที่เทียบเท่าคณะของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

“บัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตร สาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งทำหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในหลักสูตรสาขาวิชาดังกล่าว

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพการติดตามประเมินผล และ การพัฒนาหลักสูตร

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“สำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า สำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ ในการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติ การควบคุมและรักษามาตรฐานทางวิชาการ ในการจัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณะกรรมการผู้ประสานงานบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ดำเนินงาน ประสานงานระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรของแต่ละ หลักสูตรสาขาวิชาหรืออาจารย์ ที่ได้รับแต่งตั้งจากอธิการบดีให้ทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตร

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาอัน เกิดจากการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ คำวินิจฉัยชี้ขาดของอธิการบดีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

นักศึกษา

ข้อ ๖ ผู้สมัครเข้าศึกษา ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(ก) ต้องมีคุณสมบัติทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

(๒) ระดับปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

(๓) ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

(๔) ระดับปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มี ผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนด

(ข) ต้องไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(ค) ต้องไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

(ง) มีคุณสมบัติอื่นตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์ จำนวนนักศึกษาในแต่ละระดับและหลักสูตรสาขาวิชาที่จะรับเข้าศึกษาให้เป็นไป ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) การรับบุคคลเข้าศึกษาให้ใช้วิธีการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือกโดยวิธีการอื่นๆ แทนการสอบคัดเลือกก็ได้ การสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๘ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ที่มหาวิทยาลัยประกาศว่า มีสิทธิ์เข้าศึกษาได้ จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาที่ต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว

(๒) ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดผู้ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดเป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะเข้าเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรในวันที่ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและเมื่อได้รับอนุมัติต่อมารายงานตัวตามกำหนด

หมวด ๒

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ และ ๑ ภาคการศึกษาปกติ จะต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ โดยกำหนดระยะเวลา และจำนวนหน่วยกิตให้มีสัดส่วนเทียบเคียงกับการศึกษาภาคปกติ ภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๐ การคิดหน่วยกิต ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาค

(๕) การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๖) วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคเรียนศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ โครงสร้างหลักสูตร กำหนดดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๔

(๒) ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีภาระค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

(๓) ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพและศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติมดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิตและศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิตและศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

หมวด ๓

การวัดผลและการประเมินผล

ข้อ ๑๒ ให้มีการประเมินผลการเรียนโดยใช้ระบบการให้คะแนนการเรียนรายวิชาดังต่อไปนี้

(ก) ระบบค่าระดับคะแนน กำหนดดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐

๕

C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Failed)	๐.๐๐

(ข) ระบบไม่มีค่าระดับคะแนน

(๑) ใช้ประเมินรายวิชาเสริม รายวิชาที่เทียบโอนผลการเรียน รายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ มีระบบประเมินดังนี้

ระดับการประเมิน	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	ผ่าน
U (Unsatisfactory)	ไม่ผ่าน

(๒) การประเมินวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย การประเมินเค้าโครงวิทยานิพนธ์ การสอบปากเปล่า และการประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์ทั้งฉบับ มีระบบการประเมินดังนี้

ระดับการประเมิน	คุณภาพวิทยานิพนธ์
Ex (Excellent)	ดีเยี่ยม
G (Good)	ดี
P (Pass)	ผ่าน
Up (Unpass)	ไม่ผ่าน

(ค) สัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการประเมินมีดังนี้

S (Satisfactory) ใช้สำหรับประเมินวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่แบ่งหน่วยกิต ลงทะเบียน และประเมินผลงานผ่าน

U (Unsatisfactory) ใช้สำหรับประเมินวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่แบ่งหน่วยกิต ลงทะเบียนและประเมินผลงานไม่ผ่าน

Pr (in Progress) ใช้สำหรับประเมินวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่แบ่งหน่วยกิตลงทะเบียน ซึ่งยังไม่สามารถประเมินผลงานได้

Au (Audit) ใช้สำหรับการลงทะเบียนเพื่อร่วมฟัง โดยไม่นับหน่วยกิต

W (Withdraw) ใช้สำหรับการบันทึกหลังจากได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้น ก่อนกำหนด ปลายภาคไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ซึ่งจะได้รับอนุมัติให้ถอนวิชาเรียนในกรณีที่นักศึกษาลาพักการศึกษาหรือถูกสั่งให้พักการศึกษาหลังจากลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนนั้นแล้ว

I (Incomplete) ใช้สำหรับบันทึกการประเมินที่ไม่สมบูรณ์ในรายวิชาที่นักศึกษาทำงานไม่เสร็จ เมื่อสิ้นภาคเรียนหรือขาดสอบ นักศึกษาที่ได้ “I” ต้องดำเนินการขอรับการประเมินเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนถัดไป หากพ้นกำหนดให้ประเมินตามผลงานที่ปรากฏ

ข้อ ๑๓ การทำวิทยานิพนธ์ มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์/ การค้นคว้าอิสระ

๖

(๑) นักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก จะเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว

(๒) นักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ข จะเสนอโครงร่างการค้นคว้าอิสระได้เมื่อสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแล้ว

(๓) นักศึกษาระดับปริญญาเอกจะเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติและมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว

(๔) การพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา กำหนด

(ข) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์หรือโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาและแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมายังสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา

หากเป็นการขอเปลี่ยนแปลงเรื่องหรือสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ นักศึกษาต้องปฏิบัติเสมือนการเสนอขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระใหม่ กรณีนี้การนับเวลาครบกำหนด ๙๐ วันเป็นต้นไป ต้องนับวันที่ได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ฉบับหลังสุด และแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมายังสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๔ การสอบวัดความรู้ภาษาต่างประเทศ มีหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีความรู้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อยหนึ่งภาษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) กรณีที่นักศึกษามีผลการสอบภาษาต่างประเทศในระดับสูงตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด นักศึกษาผู้นั้นจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องสอบภาษาต่างประเทศ

ข้อ ๑๕ การสอบประมวลผลความรู้ (Comprehensive Examination)

(๑) การสอบประมวลผลความรู้ เป็นการทดสอบความรู้ความสามารถที่จะนำหลักวิชาและประสบการณ์การเรียนหรือการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

(๒) การสอบประมวลผลความรู้อาจเป็นแบบข้อเขียนหรือปากเปล่า หรือทั้งสองแบบ

(๓) นักศึกษาระดับปริญญาโทแผน ข มีสิทธิสอบประมวลผลความรู้ได้เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรยกเว้นวิชาการค้นคว้าอิสระและได้ผลการศึกษาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๔) การดำเนินการจัดสอบประมวลผลความรู้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชากำหนด

(๕) นักศึกษามีสิทธิสอบประมวลผลความรู้ได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง ในกรณีที่นักศึกษาสอบไม่ผ่านมีสิทธิสอบใหม่ได้หลังจากสอบแต่ละครั้ง ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หากนักศึกษาสอบแก้ตัวครั้งที่ ๓ แล้วไม่ผ่านจะพ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษา

(๖) เมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้เข้าสอบในภาคเรียนใดแล้ว ถ้านักศึกษาขาดสอบโดยไม่มีเหตุผลสมควร ถือว่านักศึกษาสอบตกในการสอบครั้งนั้น

ข้อ ๑๖ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) มีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบเพื่อประเมินความรู้พื้นฐาน ความพร้อมและความสามารถ และศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอกและเพื่อวัดว่านักศึกษา มีความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก

(๒) ผู้มีสิทธิสอบวัดคุณสมบัติ คือ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ ที่ศึกษามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษาและผ่านการประเมินของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาเห็นว่าสมควรเข้าสอบวัดคุณสมบัติได้ และ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๒ ที่ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชา ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และลงทะเบียนรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร

(๓) นักศึกษามีสิทธิสอบวัดคุณสมบัติได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง ในกรณีที่นักศึกษาสอบไม่ผ่านมีสิทธิสอบใหม่ได้หลังจากสอบแต่ละครั้ง ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หากนักศึกษาสอบแก้ตัวแล้วไม่ผ่านจะพ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษา

(๔) เมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้เข้าสอบในภาคเรียนใดแล้ว ถ้านักศึกษาขาดสอบโดยไม่มีเหตุผลสมควร ถือว่านักศึกษาสอบตกในการสอบครั้งนั้น

ข้อ ๑๗ การสอบวิทยานิพนธ์ มีหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) การสอบวิทยานิพนธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความรู้ ความสามารถของนักศึกษาในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการวิจัย ความสามารถในการนำเสนอ ผลงานทั้งด้านการพูด การเขียนและการตอบคำถาม

(๒) การสอบวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย การตรวจอ่านวิทยานิพนธ์ การทดสอบความรู้นักศึกษาด้วยการซักถาม หรือวิธีอื่น ๆ จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ให้ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รายงานผลการสอบให้อธิการบดีทราบภายใน ๒ สัปดาห์นับจากวันสอบ

(๓) การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) นักศึกษาต้องเสนอวิทยานิพนธ์ที่ได้รับความเห็นชอบขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วต่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกคน ก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์อย่างน้อย ๒ สัปดาห์

(๕) กรณีที่นักศึกษาสอบวิทยานิพนธ์ครั้งแรกไม่ผ่าน ให้มีสิทธิสอบได้อีกครั้งภายในเวลา ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หลังการสอบครั้งแรก

(๖) นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อมหาวิทยาลัย ตามรูปแบบและจำนวนที่มหาวิทยาลัยกำหนดภายในระยะเวลา ๔ สัปดาห์ หลังจากวันสอบวิทยานิพนธ์ผ่าน

ข้อ ๑๘ การสำเร็จการศึกษา มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

(ข) ปริญญาโท

(๑) แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์

หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

(๒) แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

(๓) แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียน/หรือปากเปล่าในหลักสูตรสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือ

(ค) ปริญญาเอก

(๑) แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

(๒) แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

หมวด ๔
การควบคุมการศึกษา

ข้อ ๑๙ ให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน และต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(ก) ปริญญาโท

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิเน้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(๓) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๓.๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓.๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อ

วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๔.๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๔.๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๕) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในหลักสูตรสาขาวิชานั้นหรือหลักสูตรสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในหลักสูตรสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

(ข) ปริญญาเอก

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณภาพของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

(๓) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๓.๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓.๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

(๔.๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๔.๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๕) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในหลักสูตรสาขานั้นหรือหลักสูตรสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในหลักสูตรสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้าน

๑๒

การสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในหลักสูตรสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

(ค) ประกาศนียบัตรบัณฑิต

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มันั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

(๓) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในหลักสูตรสาขาวิชานั้นหรือหลักสูตรสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในหลักสูตรสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทแต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ง) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางมหาวิทยาลัยต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

(๓) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในหลักสูตรสาขาวิชานั้นหรือหลักสูตรสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในหลักสูตรสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอกแต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

ข้อ ๒๐ ให้อธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอน ตามข้อ ๑๙

ข้อ ๒๑ ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

๑๔

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและ เอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาแต่ทั้งนี้ต้อง ไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบ จากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา ปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำ วิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อ ภาคการศึกษา

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

หมวด ๕

การลงทะเบียนวิชาเรียนและระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๒๒ การลงทะเบียนเรียน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์แล้วแต่กรณี

(๒) จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนแต่ละภาคการศึกษาปกติให้ลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต และต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วแต่กรณี

(๓) นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว

(๔) การลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์ต้องลงทะเบียนเรียนให้ครบหน่วยกิตทั้งหมดภายในภาค การศึกษาที่สอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์เพิ่มให้ครบหน่วยกิต วิทยานิพนธ์ได้หลังพ้นกำหนดการเพิ่มและถอนรายวิชาโดยอนุมัติของอธิการบดี

(๕) ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนดแล้ว แต่อยู่ระหว่างการ ทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระหรือรอสอบประมวลความรู้ นักศึกษาจะต้องรักษาสภาพการเป็น นักศึกษาและชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๕

ข้อ ๒๓ การเพิ่มและการถอนรายวิชาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วแต่กรณี วิชาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเงื่อนไขข้อ ๒๒(๔)

ข้อ ๒๔ ระยะเวลาการศึกษา นักศึกษาแต่ละระดับใช้เวลาศึกษาแตกต่างกัน ดังนี้

(๑) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

(๒) ระดับปริญญาโท ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

(๓) ระดับปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกจะใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลาให้มหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ใช้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หมวด ๖

การเทียบและโอนหน่วยกิต

ข้อ ๒๕ การรับและเทียบโอนหน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ จากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในหลักสูตรสาขาวิชาเดียวกันหรือหลักสูตรสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

หมวด ๗

การลาพักการศึกษา การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา และเงื่อนไขการรับปริญญา

ข้อ ๒๖ การลาพักการศึกษา ให้นักศึกษาที่ประสงค์จะลาพักการศึกษา ยื่นคำร้องมายังสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา ทั้งนี้ ต้องชำระค่าบำรุงการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาปกติที่ลาพัก

การลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้นับเป็นเวลาการศึกษาตามข้อ ๒๔

ข้อ ๒๗ การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา มีดังนี้

(๑) ตาย

๑๖

- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา
- (๔) สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
- (๕) ไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการศึกษา
- (๖) ไม่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ ๑ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา
- (๗) เป็นนักศึกษาปริญญาเอก ที่สอบไม่ผ่านการวัดคุณสมบัติ ตามข้อ ๑๖(๓)
- (๘) เป็นนักศึกษาปริญญาโท ที่สอบไม่ผ่านการสอบประมวลความรู้ ตามข้อ ๑๕(๕)
- (๙) ไม่ชำระค่าลงทะเบียนวิชาเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๑๐) ถูกลงโทษทางวินัยให้ออก หรือไล่ออกจากมหาวิทยาลัย
- (๑๑) ได้ผลการประเมินวิทยานิพนธ์ในระดับ “ไม่ผ่าน”
- (๑๒) มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสภาพ นอกเหนือจากข้อดังกล่าวข้างต้น โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการผู้ประสานงานบัณฑิตศึกษา และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ข้อ ๒๘ นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๒๗(๙) สามารถยื่นคำร้องเพื่อขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ข้อ ๒๙ เงื่อนไขการรับปริญญา มีดังต่อไปนี้

(๑) มหาวิทยาลัยจะเสนอชื่อนักศึกษา เพื่อขออนุมัติปริญญาจากสภามหาวิทยาลัยหลังจากที่มหาวิทยาลัยได้ตรวจสอบคุณสมบัติของนักศึกษาว่าผ่านเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของแต่ละระดับและหลักสูตรสาขาวิชาตามข้อ ๑๘

(๒) เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ มหาวิทยาลัยจะเสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาในหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อขออนุมัติปริญญาจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับภาคการศึกษาที่คาดว่าจะ เป็นภาคสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา ให้นักศึกษาทำหนังสือยื่นต่อมหาวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา เพื่อขอให้มหาวิทยาลัยเสนอชื่อนักศึกษาและขออนุมัติปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย เมื่อเสร็จสิ้นภาคการศึกษา ผู้ที่มีได้ยื่นหนังสือดังกล่าวอาจได้รับการพิจารณาเสนอชื่อในภาคการศึกษาถัดไปได้

หมวด ๘

การลงโทษทางวินัยนักศึกษา

ข้อ ๓๐ การทุจริตในการวัดผล

เมื่อตรวจสอบพบว่านักศึกษาทุจริตในการวัดผลรายวิชาใด ให้ดำเนินการและพิจารณาโทษตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๑ การทุจริตทางวิชาการ

การทุจริตทางวิชาการมี ๓ ลักษณะ คือ การลอกเลียนผลงานทางวิชาการ การสร้างข้อมูลเท็จ และการมิได้ทำผลงานวิชาการด้วยตนเอง

(๑) การลอกเลียนผลงานทางวิชาการ หมายถึง การลอกเลียนข้อความผู้อื่น โดยไม่มีการอ้างอิง หรือปกปิดแหล่งที่มา หรือการเสนอความคิดหรือนำผลงานทางวิชาการที่มีผู้อื่นทำไว้แล้วมาเป็นของตนเอง

(๒) การสร้างข้อมูลเท็จ หมายถึง การตกแต่งข้อมูลหรือการสร้างข้อมูลที่ไม่ตรงกับความจริง

(๓) การมิได้ทำผลงานวิชาการด้วยตนเอง หมายถึง การจ้างหรือให้ผู้อื่นช่วยทำ หรือทำแทนตน หรือการมอบให้ผู้อื่นทำแทนนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้วว่าจะกระทำเอง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลวิทยานิพนธ์จากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

ข้อ ๓๒ เมื่อตรวจสอบพบว่านักศึกษาทุจริตตามข้อ (๑) (๒) และ (๓) ให้ถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงไว้ก่อน แต่อาจลดหย่อนโทษได้ ทั้งนี้ การพิจารณาโทษให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา และเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๓๓ หากตรวจสอบพบว่ามีกรณีการทุจริตภายหลังการอนุมัติปริญญาแล้ว ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาพิจารณาและอาจเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนปริญญา

หมวด ๙

การบริหารและจัดการ

ข้อ ๓๔ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็น รองประธานกรรมการ

(๓) คณบดีทุกคณะที่มีหลักสูตรและดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เป็น กรรมการ

(๔) ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา เป็นกรรมการ

(๕) หัวหน้าสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสองคน

ข้อ ๓๕ ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ตามข้อ ๓๔ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) พิจารณาการเปิดสอนหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา และจัดทำแผนการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๓) กำกับ ดูแลมาตรฐานการศึกษาของแต่ละสาขา และหลักสูตรให้เปิดไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

๑๘

(๔) ควบคุมมาตรฐานทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ การสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ประสานงานบัณฑิตศึกษา และคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติงานในระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๓๖ ให้มีคณะกรรมการผู้ประสานงานบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

(๑) รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานหลักสูตรสาขาวิชาที่มีหลักสูตรและดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา เป็นกรรมการ

(๔) หัวหน้าสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสองคน

ข้อ ๓๗ ให้คณะกรรมการผู้ประสานงานบัณฑิตศึกษา ตามข้อ ๓๕ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ ประสานงานระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๘ ให้สำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนงบประมาณประจำปีของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบต่อมหาวิทยาลัย

(๒) ประสานงานกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การแต่งตั้งบุคลากรที่เกี่ยวกับการสอน การสอบ และอาจารย์ที่ปรึกษา

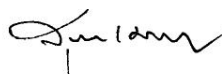
(๓) จัดทำเอกสารคู่มือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(๔) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา และ คณะกรรมการผู้ประสานงานบัณฑิตศึกษามอบหมาย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๙ ผู้ที่เข้าศึกษาก่อนข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้บังคับจนกว่าผู้นั้นจะสำเร็จการศึกษาหรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาแล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดใหม่และหลักสูตรสาขาวิชาเก่าที่ปรับปรุงใหม่ซึ่งออกตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ใช้ข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสุชาติ เมืองแก้ว)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่ และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการศึกษามีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค้งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๕.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่กลุ่มหลักทางวิชาการ

๕.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

๕.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงานองค์กร หรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

๘. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๘.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้น รายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๙.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

๙.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๙.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวน หน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่ มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๙.๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต

๙.๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา เฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๘ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่ม จำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ผู้เรียนต้องเรียนวิชาการระดับ บัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๙.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไป ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

กรณี que หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่ม่อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณสมบัติและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ ใน ๕ คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นบุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ ๓ คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติ เชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ ๑ ใน ๓

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการ

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี ๕ ปี และไม่น้อยกว่า ๖ ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (๓ ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

๑๒. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ ดังนี้

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๒๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

๑๓. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผลเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

๑๔. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) อาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัยหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรจองความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานสังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีขึ้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นด่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นด่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ
ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ
และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร
ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ
ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก
เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร
และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ
ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง
โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ
ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ
ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก
เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน
และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ
ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศึกษาารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศึกษาารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือในรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้ เป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่เปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๕. ระบบการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มีได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่น จะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วยกิต รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือ

การฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียง หน่วยกิตระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบบริหาร

อนึ่ง ระบบการจัดการศึกษาอื่นใดที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาควรเป็นระบบ มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๖. การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปมีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชา ต่างๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียน การสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาชั้นสูงอีก และไม่ควรมนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

๗. การเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคม รวมทั้งมุ่งเน้นการเปิดสอน ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพระดับสูง ให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่

สำหรับการผลิตบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับประกาศนียบัตร และระดับ อนุปริญญา) ควรเป็นภารกิจของสถานศึกษาประเภทอื่น เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นต้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา ควรมีเหตุผล ความจำเป็นอย่างยิ่งในการเปิดสอนและต้องคำนึงถึงความต้องการบุคลากรในสาขาวิชานั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงความซ้ำซ้อนในการเปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันอื่น

๘. การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม ดังนั้น จึงจัดไว้ในกลุ่มหลักสูตร ปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เท่านั้น เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม กับ สถานประกอบการในภาคการผลิตหรือการบริการ โดยอาจจัดในรูปสหกิจศึกษา หรือการฝึกงาน ในสถานประกอบการ และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้นักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาเท่านั้น

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในทางปฏิบัติมาแล้วและหากเป็น ผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๙. จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์

๙.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ ประจำและอาจารย์พิเศษ ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

นอกจากนั้น ในระดับบัณฑิตศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน

ทั้งนี้ อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

สถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่เผยแพร่รายชื่อและคุณวุฒิของอาจารย์ทุกประเภทข้างต้นของแต่ละหลักสูตรในแต่ละภาคการศึกษา โดยเผยแพร่ในเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อให้สาธารณชนและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการผดุงรักษามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของชาติ

๙.๒ คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชาที่ประกาศไปแล้ว หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้อ้างอิงจากกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในตารางของ ISCED (International Standard Classification of Education)

๙.๓ คุณสมบัติด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ของหลักสูตรกลุ่มวิชาการ และหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ควรเป็นตำแหน่งทางวิชาการที่ได้จากการประเมินผลงานที่สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มหลักสูตรนั้นๆ

กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ ชิ้น ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ ชิ้น ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ ชิ้น ภายใน ๕ ปี

๙.๔ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีที่เน้นปฏิบัติการ คำว่า ”ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

๙.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการพิเศษทุกระดับ จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือผู้สอบได้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามที่กำหนดในแต่ละระดับปริญญา โดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

๙.๖ สำหรับคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้สอบการค้นคว้าอิสระในระดับปริญญาโท ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้สอบวิทยานิพนธ์

๑๐. การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา

๑๐.๑ การตกลงร่วมผลิต หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการระดับนโยบายขององค์กรภายนอกนั้นๆ

องค์กรภายนอกต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว

๑๐.๒ ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

ทั้งนี้ เฉพาะกรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้แต่ต้องไม่เกิน ๒ คน

บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับนั้นๆ และต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ ตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๑๑. ภาระงานคณาจารย์และการคั่นคว่ำอิสระ

ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการคั่นคว่ำอิสระ ให้นับรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการคั่นคว่ำอิสระต้องจัดสรรเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาอย่างเหมาะสม

๑๒. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือการจ้างทำรายงานการคั่นคว่ำอิสระหรือวิทยานิพนธ์ โดยใช้ระบบที่ทันสมัย เช่น ผ่านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

หากพบว่ามี การคัดลอก การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำรายงานการคั่นคว่ำอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาถอดถอนรายงานการคั่นคว่ำอิสระหรือวิทยานิพนธ์ชิ้นนั้น

๑๓. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุม

ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขานั้นๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕

๑๔. แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑)

การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ให้สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑๔.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

๑๔.๒ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

๑๔.๓ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับ และสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

๑๔.๔ สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

๑๔.๕ สถาบันที่จะเปิดสอนควรพร้อมที่จะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

๑๕. การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาโท ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโทสามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๕.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หากต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ให้ใช้คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา

๑๕.๓ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้โดยไม่ต้องเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทมาก่อน

๑๖. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสมัครงานหรือศึกษาต่อ

๑๗. การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

สภาสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่สภาสถาบันสามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ในกรณีมีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปรับขึ้นเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือที่ ศธ ๐๕๐๖(๑)/ว ๑๒๒๘ เรื่องส่งคืนหลักสูตรเพื่อจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบพิจารณา
ความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online :CHECO)

ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รับเลขที่... ๕๑๐๗
วันที่... พ ๒๖ ๖๑
เวลา... ๑๑.๕๕

ที่ ศธ 0506(1)/ว 1228

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

26 กรกฎาคม 2561

เรื่อง ส่งคืนหลักสูตรเพื่อจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
(CHE Curriculum Online : CHECO)

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คู่มือระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 เล่ม
2. หลักสูตรที่เสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ จำนวน 23 หลักสูตร และ สมอ.08
จำนวน 3 ฉบับ
3. Username และ Password จำนวน 1 ชุด
4. องค์ประกอบการประกันคุณภาพหลักสูตร องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน จำนวน 1 ชุด

ด้วยคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 4/2561 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2561
มีมติให้ความเห็นชอบการปรับเปลี่ยนวิธีการรับทราบการอนุมัติหรือการให้ความเห็นชอบหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
จากสถาบันอุดมศึกษา โดยยกเลิกการนำส่งเอกสารหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหรือให้ความ
เห็นชอบแล้วมายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เปลี่ยนเป็นให้สถาบันอุดมศึกษานำส่งข้อมูลหลักสูตร
ที่ได้รับการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 โดยมีกำหนดเริ่ม
ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 เป็นต้นไป โดยมีกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

(1) กรณีหลักสูตรใหม่ที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบแล้วและยังไม่ได้นำส่ง
เอกสารหลักสูตรมายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอให้สถาบันอุดมศึกษากรอกข้อมูลผ่านระบบ
พิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO)

(2) กรณีหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบและได้นำส่งเอกสาร
หลักสูตรมายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเอกสารการรับทราบหลักสูตรจาก
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามรายชื่อหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งมานั้น
ขอให้สถาบันอุดมศึกษาโปรดกรอกข้อมูลผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
(CHECO) ได้โดยตรง

/ในการนี้...

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของท่านที่คงค้างรอการรับทราบฯ อยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 26 หลักสูตร ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงขอส่งคืนหลักสูตรดังกล่าวมายังท่าน และขอความอนุเคราะห์สถาบันอุดมศึกษาของท่านได้โปรดจัดทำข้อมูลหลักสูตรที่ส่งคืนทั้งหมดผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO) อีกครั้งหนึ่ง เพื่อบันทึกข้อมูลในการสอบทานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยท่านจะได้รับทราบผลการพิจารณาภายใน 15 วันทำการหลังจากสถาบันอุดมศึกษาได้ยืนยัน (submit) ข้อมูลแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดส่ง Username และ Password ของสถาบันอุดมศึกษาของท่านมาพร้อมนี้แล้ว ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3 ขอได้โปรดดำเนินการมอบอำนาจและกำหนดผู้รับผิดชอบการใช้ Username และ Password อย่างเคร่งครัด เนื่องจากอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบการยืนยันข้อมูลหลักสูตรดังกล่าว

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาได้โปรดรายงานผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบประกันคุณภาพหลักสูตร องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4 ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา โดยหลักสูตรใหม่ที่มีผลการประเมินตนเอง ผ่าน ตามองค์ประกอบที่ 1 ในแต่ละปีการศึกษา เป็นเวลา 2 ปีการศึกษา จะได้รับการแจ้งรายชื่อหลักสูตรดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) พิจารณารับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาและกำหนดอัตราเงินเดือน หลักสูตรใดที่มีผลการประเมินไม่ผ่านตามองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐานเป็นเวลา 2 ปี การศึกษาติดต่อกัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะแจ้งยกเลิกการรับรองคุณวุฒิการศึกษาและการกำหนดอัตราเงินเดือน ไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) โดยให้สิทธิ์ความคุ้มครองแก่นักศึกษาที่คงค้างในหลักสูตรนั้น ๆ

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะเผยแพร่ข้อมูลหลักสูตรรวมทั้งผลการดำเนินการหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

เรียน อธิการบดี

- สกอ. ส่งคืนหลักสูตรเพื่อจัดทำ
- ส่งผลการพิจารณาให้ระบบอัตโนมัติ
- ดำเนินการขอคืนค่าลิขสิทธิ์ระดับ
- ออมติศ
- เป็นความลับ กมล อภิธรรม
- ไม่ให้เปิดเผย Nj

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

โทร. 0-2039-5628

โทรสาร 0-2039-5665

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภัทร จำปาทอง)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ส.ศ. 2561

เรียน อธิการบดี

เพื่อโปรดพิจารณา

พ/สท. ๒๑

กระทรวงศึกษาธิการ
เลขที่ ๓๕๒๒
ที่ ๑๓.ค.๖๓
๑๑:๒๔๖๖

ที่ อว 0224.1/ว1209

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

30 - กันยายน 2563

กองบริหารการศึกษา
ที่ 1903/9563
วันที่ 9 ต.ค. 63

เรื่อง การจัดทำข้อมูลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ.08) เข้าสู่ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO)

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดทำระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) และให้สถาบันอุดมศึกษานำส่งข้อมูลหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาเข้าสู่ระบบ CHECO ดังกล่าว โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2561 เป็นต้นมานั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ขอเรียนให้ทราบว่า หากสถาบันอุดมศึกษามีความประสงค์จะปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เฉพาะการปรับปรุงแก้ไขอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรของหลักสูตรที่บันทึกผ่านระบบ CHECO และผ่านการพิจารณาความสอดคล้องแล้ว สถาบันอุดมศึกษาสามารถบันทึกการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแล้วเข้าสู่ระบบ CHECO ได้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ข้อมูลหลักสูตรปรับปรุงแก้ไข (สมอ.08) ที่สถาบันอุดมศึกษานำเข้าสู่ระบบ CHECO เพื่อเตรียมส่ง สป.อว. และส่ง สป.อว. แล้ว ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2563 สป.อว. จะลบข้อมูลหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการบันทึกข้อมูลหลักสูตรเป็นไปตามรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนดของระบบ CHECO

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ
- สป.อว. ขอแสดงความนับถือ
- สป.อว. ขอแสดงความนับถือ
- สป.อว. ขอแสดงความนับถือ

ขอแสดงความนับถือ
(ชื่อ) (นามสกุล)
รองอธิบดีกรมการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วิทยาลัย วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
โทรศัพท์ 0 2039-5617
โทรสาร 0-2039-5665

นางสาว...
นางสาว...
นางสาว...

๑๑/๑๐/๒๕๖๓
๘/๑๐/๖๓
มอบหมายอธิการบดี
ดำเนินมาตรการ
๑๑/๑๐/๖๓

ประกาศสภามหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายเร่งด่วนด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
เรื่อง นโยบายเร่งด่วนด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

เพื่อให้การดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ที่ตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาประเทศ และทิศทางการพัฒนากำลังคนของประเทศ ความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสังคมดิจิทัลและชีวิตวิถียุคใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๕ จึงออกนโยบายเร่งด่วน ด้านการพัฒนาและการปรับปรุงหลักสูตรไว้ดังนี้

ข้อ ๑ เพื่อสร้างโอกาสหรือช่องทางใหม่ในการจัดการศึกษา ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและผู้เรียน รวมทั้งการบริหารจัดการการบริหารจัดการหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพ การใช้ศักยภาพอาจารย์ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ โดยไม่เพิ่มอัตราค่าจ้าง และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ให้มีควรรวมหลักสูตร/สาขาวิชา ที่ใช้องค์ความรู้และอาจารย์ที่มีพื้นฐานในศาสตร์เดียวกัน หรือสัมพันธ์กัน และหลักสูตร/สาขาวิชาที่มีจำนวนนักศึกษาต่ำกว่าจุดคุ้มทุน กรณีหลักสูตรที่รับนักศึกษาได้ตามแผนมีจำนวนผู้เข้าศึกษาไม่ถึง ๑๐ คน ต่อเนื่องกัน ๒ ปี ให้คณะปิดหลักสูตรหรือควรรวมหลักสูตรนั้นกับหลักสูตรอื่นตามหลักวิชาการ รวมทั้งให้มีการทำแผนบริหารจัดการนักศึกษาค้างค้างเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือเป็นความต้องการประเทศ ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๒ ให้ทุกคณะจัดทำนโยบายและแผนการเปิดหลักสูตร การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ระยะ ๕ ปี ตามความเชี่ยวชาญและความถนัด เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของตลาดแรงงาน ทิศทางการพัฒนากำลังคนของประเทศ และทิศทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัย เพื่อขอความเห็นชอบต่อสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

~ ๒ ~

ข้อ ๓ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ควรมุ่งเน้นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Curriculum) ในเชิงบูรณาการศาสตร์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning) ซึ่งครอบคลุมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะที่สอดคล้อง กับแนวคิดการพัฒนากำลังคนประเทศ และสร้างสมรรถนะให้เกิดกับผู้เรียนอย่างน้อยดังนี้

(๑) สมรรถนะหลัก หลักสูตรต้องกำหนดให้มีการสร้างสมรรถนะการเป็นวิศวกรสังคม และสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial competencies)

(๒) สมรรถนะเฉพาะด้าน หลักสูตรต้องกำหนดให้มีการสร้างสมรรถนะเฉพาะด้านที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานสาขาวิชา หรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) สมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลักสูตรต้องกำหนดให้มีการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ที่ซับซ้อน (Critical thinking & Complex Problem solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity & Innovation) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information & Media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT literacy) โดยบูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะเฉพาะด้าน

ข้อ ๔ การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตรเดิม การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร ควรประกอบด้วยชุดวิชา (Module) ที่ร่วมออกแบบโดยผู้เรียนหรือผู้ประกอบการ ที่ผู้เรียนสามารถจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถเรียนได้ทุกเวลา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสะสมผลการเรียนในระบบคลังหน่วยกิต และการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ข้อ ๕ การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตรเดิม ควรมุ่งเน้นการจัดรูปแบบการศึกษา บูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education : CWIE) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยสร้างความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายกับ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรและสมาคมวิชาการและวิชาชีพ

ข้อ ๖ กำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามเกณฑ์การสำเร็จ การศึกษาในช่วงไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๓๐ หน่วยกิต ยกเว้นหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพ ให้เป็นไปตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ กรณีหลักสูตรใดไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ระบุเหตุผล ความจำเป็น เพื่อขอความเห็นชอบเป็นกรณี ๆ ไป

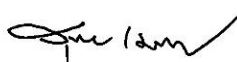
~ ๓ ~

ข้อ ๗ ก่อนพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร ให้หลักสูตรนำเสนอเอกสารแนวคิด (Concept paper) โดยเสนอผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ สาขาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย ตามลำดับ โดยให้มีสาระสำคัญครอบคลุมประเด็นดังนี้

- (๑) ความสอดคล้องกับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของประเทศและมหาวิทยาลัย
- (๒) ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน
- (๓) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรในลักษณะเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษาอื่น แผนการรับและจำนวนนักศึกษาคงอยู่ย้อนหลัง ๓ ปี
- (๔) โครงสร้างหลักสูตร สมรรถนะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่สอดคล้องกับอาชีพ ตำแหน่งงาน จุดเด่นหรือความแตกต่างของหลักสูตร
- (๕) ศักยภาพและความพร้อมตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร
- (๖) ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน
- (๗) ข้อมูลนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงระยะเวลา ๕ ปี การออกกลางคันของนักศึกษา กรณีขอปรับปรุงหลักสูตร
- (๘) ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งสามารถสะสมหน่วยกิตในระบบคลังหน่วยกิต เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสนองตอบต่อความต้องการของตลาดงาน ตอบรับการเปลี่ยนแปลง การใช้ศักยภาพอาจารย์ให้คุ้มค่าเต็มประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้ให้มหาวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุชาติ เมืองแก้ว)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล นางกชพรรณ เขมแก้วกุล
 วัน เดือน ปี เกิด วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๕
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๓๓๙ หมู่ ๒ บ้านสามัคคี ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๕๒๑๐๐
 ที่อยู่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
 ๑๑๙ หมู่ ๙ ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๕๒๐๐๐
 ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ปฏิบัติการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
 โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๔๑ ๖๙๑๙/๐๖ ๔๓๓๔ ๒๙๔๑
 E-mail tammy@g.lpru.ac.th

ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา(สาขาวิชา)	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาโท	ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ค.ม.)	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	๒๕๖๒
ปริญญาตรี	ครุศาสตรบัณฑิต การประถมศึกษา (ค.บ.)	วิทยาลัยครูลำปาง	๒๕๓๗

ประวัติการทำงาน (จำนวน ๒๖ ปี)

ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ปี พ.ศ.
นักวิชาการศึกษา	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	๒๕๕๔ - ปัจจุบัน
ครู	คณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดลำปาง	๒๕๓๗ - ๒๕๕๓

บรรณานุกรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว) <https://www.mhesi.go.th>
 กลุ่มคลินิกวิชาการและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน <http://www.pol.ubu.ac.th/keepfile>
 กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <http://www.edus.lpru.ac.th>
 ขั้นตอนการดำเนินการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.๐๘) [https://ait.nsrุ.ac.th](https://ait.nsrु.ac.th)
 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง <https://www.edu.lpru.ac.th/>
 คู่มือการปฏิบัติงาน การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร สุภาภรณ์ บุญงาม.(2564)
 ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) กลุ่มคลินิกวิชาการและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน
<http://www.pol.ubu.ac.th/keepfile>
 สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.(2560)
<https://sct.nstru.ac.th/sct/uploadFile/academic/aca1009630919.doc>
<https://ait.nsrุ.ac.th>

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
119 ถ.สกลนคร-แม่จัน หมู่ที่ 9 ตำบลชนบท
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 52100

